

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főtér, Hermann-udvar 1. emelet, a főpósnél.

Bermentelen leveleket csak ismert kezűl fogadjunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főtér, Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjazabály szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy órára	1 frt.

Vidékire postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy órára	1 frt. 20 kr.

A községi törvényjavaslat.

Arad, ápr. 3.

Azon törvényjavaslat, melyet a községi törvény módosítása iránt adott be a kormány, s amelynek tárgyalását ma kezdte meg a képviselőház: nem ezélezza valamely nagyobb méretű és elvi jelentőségű reform életbeléptetését. Kimondja ezt a javaslat indoklása. S ebben egyenesen rá is van mutatva, hogy községi élet körében felmerülő hiányok pótlását, a helytelen viszonyok helyrehozását, a ezéleznének nem bizonyult ezéleztető törvényes intézkedések kiigazítása az — amire e javaslat törekszik.

S aki elfogulatlan szemmel olvassa végig a javaslatot; csakugyan nem fog abban egyebet találni, mint a jelzett irányu legjaválóbb törekvést. Valóban nincs is abban semmi abból a magasabb politikából, amelynek nyomait az ellenzék bámulatraméltó éleslátással képes a törvényjavaslatnak szelleméből s egyes pontjából, különösen a vagyonkezelésre s a tisztviselők választására és fegyelmi ügyére vonatkozó szakaszokból kiokoskodni.

Már is lehet hallani, s tárgyalás alatt bizonyosan egészen a megújulás fogják ismétetni azon stereotyp vádat, hogy ime ismét egy újabb tér, amelyen a Tisza-uralom mértékeltlen hatalmágya érvényesülést keres. Nem riad vissza, hogy az állami mindenhatóságot oda erőszakolja mindenüvé, ahol a közélet eddig még az örendelkezési jognak tért engedett... Ez az egyik oldalról jövő vád.

A másik oldal meg teljesen ellenkező hangnemből intonálja lamentóját. Mert hát nekik, t. i. a teljesen állami administratio híveinek még az is sok, ami önállóság ezenülről is meg fog maradni a községek háztartásában.

És ezek a vádak mind csak onnan erednek, mivel nem akarják komolyan venni a törvényjavaslatot adott indoklás azon állítását, hogy az ittervezett reformnak nincs köze a magasabb, a Tisza-kormányra oly feketén reáktent hatalmi politikához!

Az állami szervezett egészségese működése csak úgy biztosítható, ha annak összes életerői, melyek amiként a főben, úgy a végtagokban is szétáradnak — minden béműltásg nélkül fejthetik ki hatásukat. . . . Az állami administratio lehet nálunk helyesen szervezve a kormányhatalom és a tör-

vényhatóságok körében is, de ha ez a helyes szervezés nem nyerhet természetes és egészen jó átmenetet a községi élet minden rétegébe: meg van az fosztva életerőinek termékenyítő szétáradásától, és sokszor legüdvösebb működése körében ütköznek legyőzhetlen akadályokba.

Nos hát — ha állami életünk a kormányhatalomban a parlamenti rendszer életbeléptetése által nyerte meg azon alakot, a mely nélkül egész alkotmányos életünk csak merő fictio volna: s ha azért, hogy a parlamenti kormányt erőssé tegyék, a törvényhatóságok működésének határvoalait pontosabban meg kellett vonnunk: nagyon tökéletlen munka lett volna a községi életet érintetlenül hagyni s így annak tenni ki administratiókat, hogy a népelet rétegeibe legmélyben benyúló szálak között béműljön meg.

A községi élet egyébiránt nemcsak az állami administratio szempontjából esik megítélés alá. Az egyes községeknek azon száalakon kívül, amelyek őket az egész nonzettelt egy testté fűzik össze: meg vannak önálló anyagi és szellemi érdekeik. Ezek érvényesítésétől függ azok boldogulása. A törvényhozás tehát csakis akkor avatkozik be helyesen a községi élet rendezésébe: ha annak feladatait mind a két szempontból képes felfogni és megoldani.

És ezt a helyes uton való eljárást feltaláljuk a kormány javaslatában. Ott van legelőször is a törvényjavaslatnak azon része, mely a községek felettes hatóságainak hatalomkörében a most még fennálló törvények mellett mutatkozó hézagokat kitölti. Hatalmat ad a törvényhatóságoknak és a miniszteriumnak a községi előjárók megválasztásánál s azok felelősségre vonásánál biztosítani az állami érdekeket.

Lehet-e továbbá nem helyeselni azt, hogy éppen azért, mivel minden községnek meg vannak a maga különálló anyagi és szellemi érdekei: s mivel ezen érdekek érvényesítése nemcsak az ő szűkebb körükre, de közvetten az állam egész életére fontos-sággal bír: a felettes hatóságok erőlyes kézzel nyulhatnak be a községek vagyoni ügyeinek kezelésébe is. A képviselőtestület és az előjárók választása szabatosabban lesz szabályozva. A községi élet körében a vagyonszáll és intelligens elemek nagyobb

tért fognak nyerni, s a joggal, hogy a képviselőtestület esetleg az új választási időszak előtt is felhasználható: eleje vehető annak, hogy azon testület a község, avagy az állam érdekeivel ellenkező állást foglalhasson el.

Hát azután nem látja-e mindenki szükségét annak, hogy a községi háztartásra nézve szigorúan érvényesítsék a felettes hatóságnak azon irányu befolyása, amelylyel gátat lehet vonni a községi vagyon elkallódásának.

Mert hiszen voltak elégszer, s nagyon feltelhető — ezután is lesznek oly körülmények, amidőn a törvényhatóságoknak, vagy legfelsőbb forumban a kormányknak ugyancsak erős kézzel kell benyulnia azon gazdálkodásba, melyet bizonyos érdekesoportok képesek előidézni: s a helyi viszonyok sajátosságos alakulásai mellett képesek volna zavartalanul folytatni is, ha csak ebben az államhatalom nem vet eléjük gátat.

A vagyoni zár, a hatósági kezelés elrendelése, amelyre a törvényjavaslat jogot akar adni a kormányknak — bizonynyval a nagyon erős ultima ratio téren. Bár ne lenne arra soha szükség . . . s talán sokszor éppen azért is nem lesz arra szükség, mivel az a hatalom meglesz a kormány kezében, hogy a felmerülhető bajoknak s talán visszafelteseknek is bármely pillanaton véget tudjon vetni.

Ugy hiszszük — az, amit elmondunk elég világosságot vet arra nézve hogy mit kelljen a községi törvényjavaslatról tartanunk.

Sok helyes és jó dolog van abban, aminek az életbeléptetésével nem lehet várni. S a törvényhozás ha azon javaslatot nem is minden pontjában, — mert hiszen a részletek módosítását a kormány sem riad vissza — de fő kereteiben törvényezni emeli: hasznos szolgálatot fog tenni úgy az állami administratióknak, mint a községi élet jól felfogott érdekeinek is.

(=)

A kiegyezési tárgyalások telvi és érdemleges része — mint a „Bud. Cori”-nek Bécsből táviratilag jelentik — befejeződött. A czukoradó-törvényjavaslat szövegezésének, valamint a vám- és kereskedelmi szerződés néhány szakaszának kivételével, minden részlete nézve teljes megállapodás jött létre. Tegnap délután gr. Taaffe miniszterelnök elnöke alatt 1 órától fél 3-ig közös miniszter-conferentia volt, melyben osztrák részről Dunajewski pénzügyminiszter, a kereskedelmi miniszterium vezetője b. Pusswald osztályfőnök és Baumgartner osztályfőnök, magyar

részről pedig Tisza Kálmán miniszterelnök. Szápáry gr. pénzügyminiszter, Széchenyi gr. kereskedelmi miniszter, Matlekovics államtitkár és Ludwig miniszteri tanácsos vettek részt. Ugyancsak délután 3-tól 4 óráig 6 felsége elnöke alatt volt még egy közös miniszteri tanácskozás, melyen Kálnoky gr. külügyminiszter és gr. Taaffe, Dunajewski, b. Pusswald, Tisza Kálmán, gr. Szápáry és Széchenyi gr. miniszterek voltak jelen. A petroleumvámra vonatkozólag a magyar kormány utolsó közvetített javaslatai egész terjedelmükben elfogadtattak. A melasse jövőre adómentesen fogna behozhatni. A czukoradónak a gyártási adó alapján való reformjára vonatkozó törvényjavaslatot illetőleg minden részlete nézve elvi megállapodás jött ugyan létre. A törvényjavaslat végleges megállapítása azonban csak az osztrák-magyar czukor-enquète megtartása után fog megtörténni, a mely enquète e hónap első felében Bécsben tartandó meg. Az összes kiegyezési előterjesztéseket ennélfogva a legjobb esetben is csak köztelven a husvétü ünnepek előtt, esetleg a husvétü szünidők után mutatják be a mindkét részen lévő törvényhozási testületeknek, úgy, hogy a javaslatoknak meg a tolyó ülészek folyamában való elutésére gondolni sem lehet. A magyar, valamint az osztrák képviselőházak illető bizottságai e fontos törvényjavaslatokat májusban tárgyalhatják, úgy, hogy mindkét parlament — mely az idei őszin már korán egybeül a jövő ülészek megalakulása után azonnal hozzáfoghat a javaslatok érdemleges megvitátásához a mi azonban nem zárja ki, hogy az egyik vagy másik törvényjavaslat már május végén vagy június elején is elintézés nyervehen a parlamentekben. A közös kiadásokhoz adandó járnék quotakelésának megállapítására kiküldendő regnicoláris bizottságok működésüket vagy már júniusban, vagy november elején kezdtetik meg. Tisza Kálmán miniszterelnök este visszautazott Budapestre: Szápáry gr. pénzügyminiszter, Széchenyi gr. kereskedelmi miniszter és a magyar szakeladók ma térnek vissza a fővárosba, Matlekovics államtitkár ellenben jövő hétfőig Bécsben marad.

A pályavétések megtörése. Tisza belügyminiszter a következő körrendeletet becsátotta ki: A közmunka- és közlekedési magyar királyi miniszter urnak folyó évi márczius 3-án 1886. szám alatt kelt átiratával a személy és forgalom biztonsága ellen elkövetett pályavétésekről szerkesztett e relem között kimutatásokból azt látom, hogy az említett vétések iránt emelt panaszok az elsőfokú közigazgatási hatóságok részéről nem elég gyorsan intézettek el. Felhívom ennélfogva a törvényhatóságok, miszerint az elsőfokú közigazgatási hatóságokat haladéktalanul oda utasítsa, hogy a mennyiben oly pályavétések iránt vannak náluk feljelentések, illetve panaszok, melyek a k. b. t. k. 112. §-ához képest általuk elbírálandók: ezeket azonnal ítélettel lássák el; azon panaszos feljelentéseket pedig, melyeknek elbírálása az idézett törvények 111. §-ához képest az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 40. és 41-ik §§-ai alapján a kir. bíróságok hatáskörébe tartozik: ezeket, valamint a hozzájuk jövőben beérkező hasonló természetű panaszos feljelentéseket is az illetékes kir. bíróságokhoz mielőbb tegyék át. Budapest, 1886. évi márcziushó 23-án, Tisza.

és a két paraszttal együtt vasban küldötték Budára.

Peró sorsa óvatosságra intette a többi özszeesküvők. A nagylaki Sterba, vagy — a hogy a magyarok nevezték — Csorba János granicsár őrnagy és a csanádi Seviés alezredes. Kholosz Mátyas békésmegyei alispán felszólítására minden további parancs bevárása nélkül indult a magyarok ellen, kikkel pedig okvetlenül szövetkeznek, ha Peró terve sikerül.

1735. május 9-én nagy örömben voltak a Zerindről Erdőhegy alá vonult parasztlak, mert a szemközti jövő ráczokat a segítségükre jött csapatnak váltók. „De ezen örömlüknek — ugymond Balla Gergely mult századbeli krónikája — vakot vetett a nem reményllett koczka és sirlalmukra mindjárt fordult azon öröm és vigasság. — A ráczok ugyanis puska-lövésnyit távolságra jutva, rögtön sortízet adtak rájuk, mire a meglepett és csak igen hiányosan fegyverzett parasztlak futásnak eredtek s a tövises bokrok közt igyekeztek menekedni találni. A futók közül 500-nál többet ölt meg a hűtelen granicsárak gyors tíze.

A lovas és fegyveres magyarok azonban vitézül állottak szembe. Kis János zászlótartó Sterba őrnagyon súlyos sebet ejtett s nyergeből kiemelte; Seviés alezredes is alig bírta megmenteni életét. „Ugyan anynyira viselték egynehányon magukat, hogy ha előre megtudták volna, hogy a ráczok nem segítségükre, hanem ellenségképen mennének rájuk és ha tudhattak volna felni és oltalmazkodni tőlük, sok rácz asszonyok özvegven és sok rácz gyermekek árván maradtak volna.” Így azonban engedniük kellett az egyenetlen küzdelemben. Ott maradt jaraikat a határörök ejtették zsákmányul, sőt a holtakat is úgy ki-

Díjnokok strájkja.

Arad, ápr. 3.

Új és szomorú társadalmi válságról hozott hírt a táviró. Mint lapunknak a tegnapi estü órákban sürgönyöztek, a pécsi kir. törvényszék területén levő bíróságoknak alkalmazott összes díjnokok strájkoltak, s tegnap bezártatták a munkát. Példájukat követik a veszprémmegyei napidíjasok is, kiknek körében mozgalom indult meg e végből.

Ezután az új jelenség után, ma már alig van foglalkozási ág, a melynél az alkalmazott munkások meg ne kísértették volna — helyzetük javítására — a strájkolást. Az iparossegédek és munkaadók közt ez már ide s tova rendszeresített szokás, mielytől a munkabérre nézve a munkás és munkaadó között némi nézetkülönbség támad. A szedők strájkja Budapest, pár hónappal ezélezt ért véget, s a belga munkás-strájk, mely a gyár munkások strájkkörjait munkás forradalommal aljasította, még ma sem ért véget. Kétségetelen tehát, hogy az utóbbi évtized bátran megkaphatja a strájkok-korának a chaoticus elnevezését.

E mozgalmakat azonban távolról sem akarjuk összehasonlítani a kitört díjnok-strájkkal, mely bár indokaira nézve hasonlóságot mutat a strájkok általános jellegével, alap-elemeiben mégis egy külön társadalmi körre veti világát. És e kör sokkal komolyabb és nyelrehatóbb baja társadalmunknak, sem mint azt első tekintetre megügyelni lehetne.

Különbözőbb elemekből álló osztályt alig lehet társadalmunkban képzelni, mint a díjnokokét. Az existencia kérdése itt összejatszik az ugynevezett átmeneti korszak kísértetieseivel. Az igazi nyomor kényszerűsége, a pályakezdes első lépéseivel és ez a két vonás caracterizálja általában a díjnok-osztályt és e szerint mérlegelhető a tegnapi kitüött strájk s elfogulatlanul.

Nehézbb feladatot alig választhatnánk magunknak, mintha ezt az osztályt — tagjai után adva a képet — ismertetni akarók. A legaprólékosabb detallirozás sem menthetne meg attól, hogy egyes vonások figyelmen kívül ne hagyjunk.

Kikből áll is tulajdonképen a bíróságok hivatalosainak e csoportja? Megkísérletünk egy pár odavetett vonással felelni e kérdésre, mely már feltevésében is a legtarkább esapatját képezi a proletárok típusának.

Az iskola porától alig szabadult meg egy rész. Anolyan tanulók voltak tanulás nélkül, kik az iskolát részint megunták, részint pedig szegénységük miatt hagyták oda, a mi utját vágta egyetemi tanulmányaiknak. Lettek volna correpetitorok, vagy nevelők, de ehhez nem volt tehetségük. Az utolsó menedék ott

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárcaja (Apr. 3.)

Peró zendülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcaja. —

— 1886. ápril 4.

Éppen ma másfél százévesztendeje végezték ki az utolsó nyolcz kuru ezot: négyet kerékbe törték, más négyet lefejezték. S négy vármegyében, Arad-, Zaránd-, Bihar- és Békésmegyében sokan siratták őket, mint vértanúkat. Szegedinen ez Peró pécskai határ-vezredes, Pásztor Andris, Sebestyén János és Szilasi István, a kerékbe tört négy „kurucz” főlnegyelt hullait Aradon, Nagyvárádon, Sarkadon és Szent-Andráson bitófára függesztették ki s a nép nyelvén is közzétették az ítéletlevelet: hadd lássa, hadd tudja mindenki, milyen nagy volt a bűnük.

„A tisztánli vitézek nem mások, — bizonykodék egy azonkorbeli levélró — hanem valóságos kuru ezok.” S igaza is van abban az értelemben, hogy keresztessék voltak. Ugyis a miatt ebben a csirájában a köztudatban fogott utóljára fegyvert a magyar: s hasonló okok bírták lázadásra a szerbet. Hitét féltette egyik is, másik is. A bécsi, linczi, szatmári béke nem bírta megvédelmezni a magyar kálmánistát, pedig a törvénykönyvbe is bevették a békeszerződést. S a ráczokat sem védte meg Lipót császár és király híres pátense: III. Károly éppen ez időben követelt el mindent, hogy görög-katholikusokká tegye a görög-keletieket.

A kormány ezen térítési szenvedélye, mely egyik elsőrangú oka lett a magyarországi nemzetiesség között ma is uralkodó bizalmatlanságnak, sőt gyűlölködésnek, kiterjedt különben az oláhokra is, kik Biharban épp

ezen időben készülték hitök megvédésére. Oly körülmény, melyet a Peró-féle lázadásal kapcsolatba hozni idáig teljesen megfeleltettek a történetörök, holott igen világos az összekötetés.

A zendülés oka igen élethévágó volt s eredménye is kiszámíthatatlan fontosságu lett volna a magyarokra, szerbekre és románokra, ha tapasztaltabb emberek vállalkoznak a vezetésre. Mi történik a dynastiával, ha ugyanakkor forradalom vagy akár csak lázadás dúl Magyarországon, midőn fél-Európa fegyvert ragadott III. Károly leánya, Mária Terézia ellen! A pragmatica sanctióna a hazán kívül s belül való biztosításán fírszáló kormány nagyon jól tudta, mit tesz, midőn a nép előtt örökre szörnyű emlékeztetővé akarta tenni ápril negyedik napját: épp úgy, mint 1514. július 20-át, midőn Dósa kivégzésével akartak példát adni.

A marosi határörök egyik ezredese, a pécskai vén Szegedinek Péter volt az első, ki az egyházi uniót ajánló nándorfehérvári új patriarcha asztalára oda dobta kardját, kijelentve, hogy ha megmaradná ezáltal mellett, míg kardot forgathat, nem engedelmeskedik neki. A tiszai határörök tisztjeivel egyetértve, hazatérte után rögtön meg is kezdte az igaztást, sőt kiterjesztette azt a vallásában és vagyonában egyaránt üldözött parasztlakra is. N a g y - Z e r i n d e n a két Körös és annak sok ere, valamint az erdők közt csakhamar 1300 magyar gyűlt egybe s innen indultak ki apróbb portyázásokra, hogy zsákmányaikkal ismét oda térjenek vissza.

A budai hadparancsnok Heves- és Pestvármegye főlkelő nemességével báró Oreczy Istvánt küldte rájuk, kihez a jászkinók is csatlakoztak. Huszonnégy óra alatt a nagy-

körösiek egymaguk 500 embert állítottak talpra „a királyúrt.” De a fölkelők sem veszteltek. Gyulát, Boros-Jenőt és Aradot akarták első sorban kezökre keríteni, s e végből mind merészebben szervezkedtek. 1735. ápril 27. már a békésmegyei Szt.-Andrison is fegyvert ragadtak, 29-én Túrnaú szétverték a szolnoki őrség egy csapatát, május elején pedig a csak néhány megvesztítségű és hajdu által védett Gyulát szállották meg.

Zerind tájékaról a fölkelők, kiknek a zerindi ref. pap valóságos „nagybottu Lőrincz” volt, most már határozottabban akartak fölkelni. Két követet küldtek Peróhoz, hogy megnyerjen négy ezredével s a hátszakaikkal jöjjen Erdőhegy alá, hova másnap ök maguk is indulnak. A két követ azonban a királyhoz hű emberekkel akadt össze, kik magukat jobáratoknak adván ki, ajánlkoztak, hogy elvezetik őket Peróhoz Aradra. El is vezették el is mondták velük az izenetet — az aradi várparancsnoknak, kit az előttük ismeretlen Perónak tartottak.

A parancsnok egyideig meghagyta őket holdog hitükben, egyuttal azonban elrendelte a kapuk bezárását, az őrség szaporítását és az Arad városában Tökölí Rákó rácz kapitánytól ebédöl s vele éppen a vár kézrekerítéséről tanácskozott Peró elfogatását. Peró éppen azon éjjel akarta megkísérteni a vár ostromát, Tökölnek pedig, mint a városrésztágnak, az lett volna feladata, hogy hűveivel ezzel egyidőben a várnép közt kezdjen megszárlást. — Midőn terveik elurultatásairól értesültek, Peró készen álló négyes fogatára ugrott s a kapuk tárva léven, a sáncz-árkon át akart menekülni: lovai azonban nem tudtak onnan kikapaszkodni, mire az ezredet valóban elfogták s Tökölivel

Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva.

állott kényeztetésével s talán csak is e miatt dijnokok lettek.

Pályavégzett fiatal emberek: ki jogot ki pedagógiát végzett. Egyik-másiknak diplomája is van. Úgygyel-bajjal túltart a cursuson s a mikor az élethez ért, nem volt állás a mi fogadj. Bátorosság. — gondolkod magukban. — lesz jövőre állás, csak türelme, addig nézzünk kényer után. A magániródkak tul voltak tövme. Élni azonban kellett. Intelligens embert mégis csak szívesebben látnak a napidias asztal mellett. Lehet reájuk egyebet is bizoni. aztán az iródnak is jobban áll, ha nem petroleurók görnyednek az asztalok mellett. Véletlenül megjött a másik év, s addig pályáztak tucatszámra mindenfelé. De mikor minden állásért huszan-harminczan törtek magukat. Nemelyiknek pedig egy-egy befolyásos protector is áll a háta megett. Lutrijáték az egész s nyerni nagyon kevesen tudnak. Ók pedig már is egy kissé félreestek a sorsból. Eddig dijnokokodtak? Nos talán nem is több az igényük. aztán van is már egy kis kényerük is várhatnak Talán még most is várnak. . . .

Az album lapjai változnak. A portrait-k tarkábbak, kopottabbak. Előáll egy-egy bukott kérésedő, kinek derogált máshoz segédnek menni, vagy el se fogadták volna (az ember gyakran nem törődik a haladással, ha már parancsolhat), és beállt „hivatalko“-nak, dijnoknak. Látott ő már sok dijnokból lett irodai-igazgató.

Kerül közéjük egy-egy kisvárosi uraság is, a ki még sem volt olyan nagy ur. hogy bár irni, olvasni meg ne tanult volna. Virágkorában volt elég ügyvéd, pörös-ködő ur és rokonság, a ki mind jól ismerte. Ezek majd hozzámennek egy kis sűrűsög másolni valóért, ha esetleg még a telegkönyvhez kéredeznek. Lesz aztán így „mellékes“ is.

Egy végrehajtó, a ki tulszámolta egy kissé magát a pénzekkel, silentium kapott züllőfélben lévő obscurus ügyvéd, nagyon is „erélyes“ rendőrségi kishivatalnok, a ki talán többet gondolt a „mellékes“, mint a restantákra, egy kis penzióval bíró öreges hivatalnokok, kik még mindig munkaképesnek érzik magukat, szép irásu katonai őrmesterek, kik egy kisse nagyon is vig életet éltek, a komoly katonai regulával szemben, tanítók, kik rebilliskedni jobban tudtak a tanfelügyelő „ukázók“ ellen, melyek erős munkára hívták, sem mint az igazi nevénevelésben fáradozó napestig. — mind, mind adnak egy typuta napidiasok albumába.

Vannak szószokozásból idekerült emberek. Egy-egy nyugdíjas katonatiszt, dologhoz szokott és némi kis tüke után élő, élemedett kora magányzó is kerül a „páriák“ asztalához.

Látható, hogy a kép tarka, és az elemek nagyon heterogének. de legkevésbé köztük a jobb sorsot érdemlő igazi pária.

Nem szoktunk hangzatos frázisokkal dobálni minduntalan, intencióinkat higgadtan, és a sensatio kifejezési nélkül tisztában tudjuk megérteni és a jelen esetben is, midőn e tagadhatatlanul komoly társadalmi tñnet előtt állunk, szívesebben distinguálunk az ésszerűség korlátán belül, sem hogy összevissza kiáltó szavunktól ne értsek meg, hogy mit mondunk. Ezt körülbelül elvégzik ellenzéki lapjaink, s készen lesznek egy újabb anathemával a kormány ellen, a ki tudvalevőleg „minden baj oka.“

E helyett a szóban forgó dijnok-stríjk egyik főakat csatlójk és természetesen ek-

kor a nagymérvű szellemi proletarizmusra utalunk, mely napról-napra dül nemcsak nálunk, de minden művelt államban egyformán. Azok a kik a szellemi proletarizmus áldozataiként görnyednek, mint dijnokok a bírósági asztalok mellett, végezze a gépi munkát, mely sem tehetségükkel, sem pedig intelligenciájukkal nem rokon, e jobb sorsra méltó alakok a dijnokokról adott vázlatunk első csoportját teszik ki. Sorsuk részvére indit minden humanusan gondolkodó embert és a nyilvánosság minden közönyös egyforma érvelés melegséggel küzd az ő sorsukért. Ha a jóakarattal még eddig nincsen arányban a siker, a segítség, az szeritünk mégis inkább a türelmes küzdelemre, semmint a catastropha vezethető elégedetlenség tanácsára hallgathatunk s sorsüldözötteket. Minden egyes stríjk alapjában egyenlő egy fél tönkrejutással azokra nézve, a kik azt taláztatják. Bajt nehezen orvosol és kevésbé teszi ezt ma, mikor az államok pénzügyi politikája a takarékosságra van fektetve az egész continensen.

A baj dijnokok sorsában válságok érlelődött, mint a pécsi eset mutatja. Az általános drádasági viszonyok és az igazságügyi minisztérium költség-átalányának megszorítása által. Hogy e kitört válságban az általános elégedetlenségi hangulat mennyiben játszik közre és hogy a dijnokok osztályának minő elemi idézik elő e sajnálatos fordulatot, azt mielőbb constatalni lesz módunkban.

Addig is míg ezt tennők, az amugy is jelentkező igazság szerepénél méltóbbnak tartjuk a nyilvánosság hivatalához a komoly türelemre való becsületes és jóakaró intelmet.

A kormány ez újabb jelenséget szemben miudenesetre tudni fogja kötelességét és ha a baj tarthatnának bizonyul, nem fog késmi a tehető intézkedésekkel sem.

A dijnokok osztálya ma már egy akkora tábor az országban, melynek válságos helyzetével számolni kell már csak a nemzettest eristentiájának bizonyos tekintetéből is.

Eppen ezért nem hisszük a válság catastrophiájának az eshetőségét, mert ennek bekövetkezése visszahatással volna a társadalomra is.

Törös Tivadar.

Külföld.

Belgrádból április 2-áról írják: A király sajtóközleg irt levelet intézett Franasovics hadügyminiszterhez, melyben köszönetet mondván önfeláldozó működéséért, ezredesi rangra emeli.

Sophiából ápr. 2-áról írják: Megerősítést nyer az a hír, hogy Sándor fejedelem a porta táviratára határozottan tagadólóg válaszolt. Azt hiszik, hogy ha a hatalmasságok ezt nem veszik tekintetbe és a jegyzőkönyv aláírják, akkor Sándor fejedelem ez ellen tiltakozni fog és a bolgár néphez kiáltványt intéz.

Konstantinápolyból ápr. 2-ikáról jelentik: Tegnap nyújtott át Sándor bolgár fejedelem válasza a porta márcz. 30-iki táviratára. Este minisztertanács volt, mely e válasszal foglalkozott, mire (Gadban effendi utasítást kapott, hogy éjfélok Philippopolisba, illetőleg Sophiába induljon.

Angol alsóház. Az alsóház ápril 1-én tartott ülésén Mundella közölte, hogy a művelési tulajdonjogra is kiterjeszkedő bérni nemzetközi egyezmény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat már be van terjesztve. A kormány azon kérdéssel foglalkozik, vajjon nem volna-e oly törvényjavaslat benyújtandó, mely a szerzői tulajdonjog egész kérdését felelelné. Bryce közölte, hogy a kormány az egyiptomi daíra és kincstári uradalmi adósság conver-

Vagy talán ezekben a páholyokban is szini előadás folyik.

Például ott e-y magasabb fekvésű páholyban bátran el lehetett volna a multkor játszani „Tiz leány és egy férj sem“-et. És az a páholy annyira tömött volt, hogy a kis előadáshoz bizonyára még néző is akadt volna.

Vagy az a karesu fiatal ember, a ki a felvonásokközök alatt egy földszinti páholy előtt állva deklamál, Romeo erkélyi előtti vallomását adja elő? Julia kisasszony szerencséseje, hogy az orchesztrum dobját megütik, és hogy a czintányéroknek erősebb a hangja, mint Romeo uré.

És aztán az a sok némajáték! Azok a némaságukban is oly sokatmondó mosolyok, melyeket a gucker irányra szerint oly könnyen lehet értelmezni, és azok a bizonyos földszinti helyeserek, melyek majd a láttával megrövidítésének, majd az irányváltoztatásnak kedvéért eszközöltetnek.

És csakugyan sokszor nem is tenne egyebet a mi közönségünk, mint hogy a maga körében keresen szórakozást, mert az igazgató úr előadotván ugyanazon darabot annyiszor, hogy egyik helyre, a ki már sokkal blazirtabb, mintsem hogy a színházban mást is élvezze, mint szindarabot, a multkor egy nagyszámú társaságot avval lepett meg, hogy teljesen hiba nélkül szószertint szövegében — és csupán színházi tanulmány alapján — elszavalt a „Vasgyáros“-t.

De ha ez igaz is, ha a bérlő közönség jogosan panaszkodhatik is az igazgató eljárása ellen, most félre kell tennünk minden zugolódást, mikor színe kerül az „Arany ember“, ha mindjárt sokan kifogásolják is, hogy a feleségével játszatja el a Noemi gyönyörű szerepét.

tálasára vonatkozó javaslat tanulmányozásával foglalkozik. Vajjon ezelszerűen tartja-e a kormány a javaslatot vagy nem, az iránt nem nyilatkozhatik, mert a javaslat még nincs részletesen kidolgozva. Ha az egyiptomi kormány elfogadná e javaslatot, akkor annak az egyiptomi liquidációs törvény által érdekelte hatalmak elé kell terjesztetnie.

Belgiumi munkás-zavarok. Brüsszel, ápr. 2. A nyugaton az országban mindentűt helyreállt. A munkások vagy megkedtek már a munkást, vagy közel vannak hozzá, hogy megkezdjék. — A Lüttichi kormányzó a tooz-foretit ágyugyár stríjkoló munkásainak zavarásai közetközében Lüttich környékére csapatokat kert. Lüttichben különben néhány jelentéktelenebb kibégisoktól eltekintve, esönd uralkodik. — A belga-német határon katonai cordont állítanak fel, hogy a belga anarhistáknak Poroszországba hatolását megakadályozzák. A Baudoux-üveggyár ellen intézett támadásról újabb hírek érkeznek, a munkások Baudoux akartak rohanni, hogy őt megöljék. Baudoux nevével és leányával állítottakban menekült meg, miután a kivonult katonaság a felbőszült tömegekkel viaskodott s azokat két ízben visszaverte. A vádlat teljesen tönkre van téve. — Az egyes helységeknek a csapatok által való megszállása folytán rendszeres fosztogatások ugyan nem fordulnak már elő, de azért minden felől újabb munkabeszüntetések jelentenek, melyek a lakosságot folytonos izgatottsággal tartják. A Haine és Szent-Pierre bányák munkásai felgyújtották Deleure igazgató házát. A Reissaxi köszvénybányák stríjkoló munkásai Panaux igazgató háza alá dynamitot raktak: a ház kapuja tönkrement, az ablakok összetörték. A bányát azonnal megszállták a csapatok. Thuin város közelében a 400 stríjkoló megtámadta a kohókat, de a katonaság által visszaverték. — A Tournay-i kőbányákban engedélyezték a kivánt bérfelemeléseket, egy, hogy a stríjk megszűntnek tekinthető. Verviersben a viszonyok változatlanok. A Verviers közelében lévő Euvialban anarchisticus meetinget tartanak, melynek nagy félelemmel néznek előbe. Nagy feltűnést kelt a Brüsszelben megjelenő socialisticus „Peuple“-című hírlap egy cikke, mely a kormányt, a parlamentet és a polgárságot a legújabbabb módon megtámadja és a megkezdett pusztításnak a közel jövőben befejezését jósolja.

Riszties János. Szerbiának leendő miniszterelnöke és külügyminisztere már 30 év óta játszik kiváló szerepet hazájában. Mint a scmpstinának befolyásos tagja, 1859-ben ő is közreműködött Karageorgievics Sándor elnökéssel és Obrenovics-házának újra uralkodásra juttatásánál. 1868-ban Obrenovics Mihály meggyilkolása után a kormányzóválasztottak, mely 1872-ig, midőn Milán nagykorúvá lett, Szerbia kormányát képezte. 1872 — 1880-ig rövid megszakításokkal miniszterelnök volt. 1880-ban Pirotsanacz lett kormányelnök és ekkor az orosz befolyást az osztrák-magyar monarchia befolyása váltotta fel. Ezóta Riszties a szabadlevél pártján volt vezetője, ennek jelentősége azonban csakhamar annyira esökkent, hogy Riszties az utolsó választásoknál alig rendelkezett egy tucatszavazattal. Most midőn a baloldár- és a socialis-párt közt egyezés sem volt létesíthető, e két párt vezérei azt javasolták a királynak, hogy coalitionalis miniszteriumot alkosson és ez indította a királyt arra, hogy Risztieshez forduljon.

Legujabb posta.

— **Osztrák képviselőház.** Bécs, ápr. 2. Több képviselő személyes felszólalása után (Beer Türkkel, Chotkovsky Bendillel szemben) a közoktatási tärca részletes tárgyalása folytattatott. A „középiszkolák“ cziménél (Gautsch) miniszter Kraus képviselővel szemben, ki a helyettes tanárok anyagi helyzetének javítását kerte, kijelentette, hogy esatlakozván Matuschnak e tárgyra vonatkozó kezdeményezési indítványához, melynek előterjesztését halálsán és örömmel üdvözi, oda fog törekedni.

Mert Krecsányiné ugyan igen kedves asszony és van is olyan szép szöke haja, mint Márkus Emilia-Noeminak, csak hogy ehhez a szerephez még sok más mindenféle is szükséges, a mi nála nincs, bármennyire is jeles színésznőnek tartja magát és bármily daczosan is akarta jutalomjátéka alkalmával megmutatni az aradi közönségnek, hogy az nem érdemli őt meg. Hát a közönség ezt tudomásul is veszi, csak hogy egy kicsit más értelemben.

Hogy a hosszas tapsra oly sokáig nem jött elő, még nem lett volna oly nagy baj mint az, hogy végre mégis előjött. Mert bármennyire is látni ohajtottá őt a közönség, azt a f u r e s a tekintet, melyet megjelenésekor reank vetett, nem hiszem, hogy ohajtottá volna. Mert ebből a tekintetből az látszott ki, hogy ő nem érdemli meg az aradi közönséget.

Lám a Horváth Arnold jutalomjátéka sem volt olyan, hogy teljesen megtöltötte volna a hughyllárisát, s ő mégis kijött a kortina elé, valahányszor hívták, pedig hívták legalább is annyiszor, mint a kedves Halmayné, a ki ez estén hallotta újra a hangját, melynek dallamos csengése és ritka iskolázottságát nem tudta velünk elfeledtetni sem a Krecsányi Sarolta pajzán és pikáns játék, sem a Rónaszékyné búbjós szépsége.

Somlóné is nemsokára felölti már az aranyszínű ruhát, és néhez piros eszmiat, és így nem fog azok közül hiányozni senki sem, a kiket szeretünk látni és hallani. Persze ez a boldog állapot csak addig fog tartani, míg Kismné elmegy, mert akkor hiányozni fog az, a kit legjobban szeretünk látni és hallani.

Csak úgy ne váljon el tőlünk, mint a férjéül, a kinek egy hivatalos vallomás tanúsága

hogy a helyettes tanárok helyzetén ötödéves pótlékok által segítsen. Az ipariskolákra vonatkozó tételnél Angerer köszönetet mondott a kormányuknak, hogy az Alpesek vidékén iparszakiskolákat állított fel, melyek félreismerhetlenül jó hatástnak ugy társadalmi, mint anyagi tekintetben. Köszönetet mond továbbá az innsbrucki kereskedelmi iskola létesítéséért és ugyan ilyenek felállítását, illetőleg segélyezését ajánlja Bozenben.

— **Porosz képviselőház.** Berlin, ápril 2. A képviselőház mai ülésén elfogadta a Posenbe és nyugati Poroszországba való betelepítésekéről szóló törvényjavaslat hátralevő szakaszait is.

— **Német birodalmi gyűlés.** Berlin, ápril 2. A birodalmi gyűlés mai ülésén névszerinti szavazás mellett, 169 szavazattal 137 ellenében elfogadta a socialista törvény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, a második olvasás alkalmával megállapított két évi meghosszabbítással.

— **Berlinből** azt jelentik, hogy a keleten a nehézségek nem annyira Sándor fejedelem megartatásából erednek, mint inkább Oroszország határozott eljárásából. A porta ellenben hajlandó mindent aláírni, még Sándornak életösszignán kinevezését is, ha a megegyezés fonala feltárlható volna. A czár, a ki nem akarja elvesztani befolyását Bulgáriában, a háboruig várni a dolgot, ha a két eszárral szemben nem volna személyesen lekövete. A három császári hatalom követésének célja pedig a béke fenntartása. E politikát — mint a „J. D. D.“-nak Londonból stírgyözik — Anglia is követi és iparkodik forg arra birni a fejedelmet, hogy fogadjja el Oroszország javaslatát. Londonban attól félnek, hogy Sándor fejedelem királyi akarcja magát kiküldetni. Ez esetben legalább egy nagyhatalomnak közbe kellene lépnie, a minnek a legmesszebb menő következményei volnának. John Lemoine ugyane lapban nyilatkozik annak, hogy Franciaország részt vegyen egy Görögország elleni flottademonstrációban, mert történetének számos lapját szaktaná el, ha Görögország ellen lépne fel.

— **Pétórvárdól** ápr. 2-ikáról jelentik, hogy az orosz hajóraj nem Smynába, hanem Syriába ment és terbe van véve, hogy onnan visszamegy a Suda-öbölbe, emnélfogva alapítal mindazon föltevés, melyet a hajóraj ez utjához írték.

— **Konstantinápolyból** ápr. 2-ikáról jelentik, hogy az értekezlet — hir szerint — ápril 5-én fog összejúlni. Gadban effendi Sophiába utazása elhalasztatott.

— **Athénben** a kamara összejelésére rendkívül viharos jeleneteket várnak. Hir szerint az ellhuzék vezére Trikupis bizalmatlansági szavazatot fog a Delyannis-kormány ellen indítványozni, miúnt hogy ez elszalasztotta az erélyes katonai actióra alkalmas pillanatot. E vita elköltétől függ, hogy a Delyannis-kormány megmarad-e a cabinetben vagy nem. Marronichalis hadügyminiszter a csapatok fölött szemlélt tartandó, elutasított az artai táborba márcz. 28-án. Sapuztak tábornok ki fog nevezettni Thessalia addigi főparancsnokának a nyugatlobba vonult Patmezas tábornoknak helyébe.

— **A milánói községtanács** azon intézkedés, mely a fogyasztási adótól mentesen csak fél kilogramm kenyert hozhatni be, a munkásoknak nagyon felzavarta és már tegnap összekeloztak a vámosorséggel. Tegnap este néhány munkáspárt felhívására több ezer ember gyűlt össze a székesegyház terén és miután a meeting megkezdésével késedelmeztek, a tömeg lassan a városház felé vonult. A rendőrség szétverte őket, de erre egy részük a Galleria Vittoria Emmanuele-felé töltött és ott a házak ablakait kövekkel dobálták, aztán a vilamos lámpákat verték össze. Két vadászsíznád szétoszlatta a tömeget. Harmadégyent elfogták. Egy katoná megesbesslt, de a fegyvereket nem vették igénybe. A községtanács valószínűleg vissza fogja vonni intézkedését.

— **London,** ápr. 2. A hivatalos lap a titkos tanács rendeletét közli, mely hatályos kívül helyezi az 1854. febr. 5-én kelt rende-

szertint már a nevé is elfelejtette. Hát hiszen ez még nem olyan nagy baj, férje nemsokára lesz másik, de közönsége, mely úgy szeretné, melynek sorai között annyi zajongó bamulóra tett volna szert, nem volt és nem lesz több olyan, mint az aradi. Az a sok emésztő, reménytelen szerelem, mely az ifjú nemzedék körében annyit Pigmaleont csinált, kik benne csak Galathea életlen szobrárt merészellik imádni, az a szerelem, mely a kir fogymnasium ifjusága számára fenntartott „diakhely“-eket minden drámai előadás alkalmával zsofolásig betölti, esendesülni fog ugyan a jövőben, de az emlékeztet nem lesz hozzá hűtelen soha, s élni fog mindaddig, míg csak a Gallusok és Severusok kezében a toll irni fog.

Hanem az még is csak szép az ur Isten-től, hogy ezt a mi színtársulatunkat annyira elaraszta az ő áldásával. Az énekesnők számára a legkedvesebb család örömeiket készíti elő, az énekeseket völégényekké s a drámai primadonnákat menyasszonyokká teszi. Mert egy szép napon a Fodor Fruzina mély tűző szemei is megvillantak s az asphal sétáló meglepetve üdvözölték őt — völégénye karján. Lám, lám mindenki jól jár itt minálunk, csak a Tiszán nem tudja megtalálni az elvesztett arany-pelikánját. Hanem majd kárpótolni fogja érte a férjének keddi jutalomjátéka, a melyből ő is ki fogja venni a részét.

Nincs Thalia aradi pajpajinak soha semmi baja, még a komikusok is jól érzik magukat és egy cseppet sem ijednek meg a végrehajtótól. Léven abban a kitűnő állapotban, hogy — mint az egyik komikus magát kedélyesen kifejezte — nálunk a foglalni jövő végrehajtó csak — helyet foglalhat.

Most már akár be is fejezhetném a krónikámat, mert ezen a héten igazán nehez

letet, melynek értelmében a hulli kikötőbe Hamburgból és Brémából érkezett juhokat, kecskéket és sertéseket a Hember folyón az idegen marhák részére létesített telepre való szállítás czéljából áll kellett rakni.

— **Kairóból** ápril 2-áról jelentik: Az egyedüli nehézség, mely a daíra és kincstári uradalmi adósság convertálására vonatkozó javaslatot illetőleg fenntorg, az uradalmak ezután kezelésére vonatkozik. Az egyiptomi kormány kijelenté, hogy a convertálásra vonatkozó javaslat valamennyi lényeges pontjával egyetért, fenntartván e kérdés rendezését.

N A P T Á R.

Április 4. Vasárnap. Róm. kath. Izidor. — Prot. Ambrus. — Görög-orosz (nászterez. 23.) Nicón. — Napkél 6 ó. 34 p., nyug. 6 ó. 32 p.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— **Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny“ I. évfolyamának II. dík negyedére.** Az „Aradi Közlöny“-nek, mely mindennap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik, negyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi megyei lapoké. t. i. helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr. Azonkívül az „Aradi Közlöny“ előfizetői a „Gombostű“ című társadalmi és szépirodalmi havi folyóiratot díj nélkül kapják. Kiváratva számadat bárkinek díj nélkül küldünk — Felkérjük különösen mindazon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése mult h. végén lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétküldésben zavar álljon be. — Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

— **A választói jog biztosítása.** Most, hogy a véghatáridő, április 15-ike, már oly közel van, kötelességünknek tartjuk ismételve figyelmeztetni a választó közönséget, hogy adókönyvét miundenki hozza rendbe. Hányszor tapasztaltuk az elmúlt választások alkalmával, hogy mily keservesen esett az némelyeknek, ha a választási mozgalmakban activ részt nem vehettek, s a legszebb polgári jogot nem gyakorolhatta. De a jövő évben már késő a bánkodás; most kell az a szép jogot biztosítani az 1855. évi adóbeizetési teljesítése által. Minthogy tudomásunk van arról, hogy kivált egyik helyi lap téves megjegyzése alapján, e héten is merültek fel félreértések a közönség részéről az adóhivatalban, — ismételjünk, a mit már hétfői lapunkban is megirtunk, hogy nemszak az állami, de a községi adóhivatalokot is rendbe kell hozni, mert az adóhivatalnak a törvény értelmében nincs joga a törlesztésre bejelentett összeget — egyelőstulag bevezetni, hanem azt aránylag köteles megosztani az állami és községi adótarozás között. Tehát senki sem követelheti azt, hogy pénze csupán az állami adó törlesztésére fordíttassék, mert ily kívánságát a törvényes intézkedések ell-nére az adóhivatal nem teljesítheti. Továbbá arra is kérjük az adófizető közönséget, hogy az 1855. évi összes adótarozás törlesztésére nézve az adókönyvet zárassa le.

— **Tabajdi Károly** főispán ur tegnap reggel Krassó-Szörény megyébe Lugosra utazott, hol 10—12 napig fog időzni.

Folytatás a mellékleten.

egyéből irni mint a színházról, az aradi publikum se tévén egyéb nevezetes dolgot, minthogy esténként, elment a — színházba.

Még aprilis esején sem történt semmiféle bolond história, pedig én azt hittem, hogy a Popper gordonka művész ur impressariója csak azért rendezte aprilis esején nálunk a hangversenyét, hogy velünk is megjárassa aprilis boldondját, mint az neki Egorhe oly kitűnően sikerült, peddig akkor még márcziusi napok jártak.

Es valószínű, hogy az aradi közönség mely ez esetről a lapokból eléggé értesült, ettől féltében nem töltötte meg a Krispin termét, a mit kitlőben kar volt meg nem töltenie, mert ott bizony nagyon szépen muzsikáltak, ugy hogy a hallgatóság jogosan hangoztatta a sűrű éljeneket. belátván mindenki, hogy a Krispin terem falai között nincs helye a „b r u ó“-knak.

Bál a héten nem volt egyetlen egy sem, csak a multheti tisztviselő-estély esárdásának kurjongatásai viszhangzanak még egy kissé, emlektetve a két legujabb aradi tisztviselőmenyeeskéré, a kiket féltékeny férjeik még éjjel előtt ragadtak ki a tánczosok kapujól.

Es így szomoruan kell constatalnunk, hogy mégsem olyan mulatságos és vidám ez a mi bójtunk, a milyennek mi azt a farsang temetésére alkalmával képzeltek és reméltettük, mert ki hitte volna, hogy még a kedves tornagyűlet is hónapról-hónapra halasztja az ő tánczmulatságát, miúnta az ő tagjai is a Fehér Damaszcin tisztelőnd, ur bójti predikációjának hatása alatt állának, a mely a mulatságot tiltó nagy péntek közeledténél emlegetésével, és az illetett szónoklat megragadó erejével olvasót akar tánczrend helyett a szép leányok nyakába akasztani.

A Pero-zendülés részeseit, melynek legzajosabb jelenetei meggyökösöltek le, ma szótörőn éve végezték ki. Eről a szomorú évfördulőről emlékeztet meg lapunk mai tárczája, melyet M. A. r. k. i. Sándor ügyemmi tanár, jeles történészünk írt s melyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Csiky Gergely koszorús szimfóniáról közölte egyik lapirányunk, hogy ma reggel Aradra érkezett. E töves közleményvel szemben kénytelenek vagyunk a valóságunk megfelelőleg kijelenteni, hogy Arad város közszereplőinek álló díszpályára nem érkezett meg városunkba. Örömmel jelenthetjük azonban, hogy Csiky Gergely mintegy két hét múlva csakugyan ellátogat néhány napra Aradra.

Az aradi iparosház. A következő sorokattott az aradi iparostület elnökségétől: A r a d i p a r o s a i h o z. Az aradi iparostület, melyben az új ipartörvény értelmében Arad sz. kir. város összes kézműiparosai egyesülve vannak, idei közgyűlésén elhatározta egy iparosház építését. Azon meggyőződés vezérli a testületet, hogy egyszerű hatóságai és társadalmi feladatainak teljesítését megkönnyíti, másrészt a testületi szellemet emeli, az összetartozandóság érzését fokozza. Ha tulajdon hajlékot emel, mely hivatalai, tanácsstermei, társas összejövetelekre, eszmecserékre és kiállításokra alkalmas termeket, valamint az iparágéked utasfogadóját s rendszeres gyűléshelyét is magába foglalhassa s melő legyen Arad legnagyobb testületéhez. Hogy e határozat foganatosítható legyen, a testület a kebeléhez tartozó iparosházhoz fordul és közremunkálását kéri a czél elérésére érdekében. Az iparosház építési költségeinek beszerzése végett a testület öt szótörővel kannafoztatott, harmincz év alatt kisorsolás útján részletesen megvizsgálta a helyi iparostületet, mely a mai naptól fogva h. h. 15-ikéig megnyitván, ily jegyekre előjelezni a testület titkári hivatalában, valamint az előjáróság tagjainak lehet. Aláírások minden aláírt részregy értékek fele 2 frt 50 kr. kifizető, míg a másik fele május 1-étől május 15-ikéig lesz a részlegre átvele mellett esedékes. Aradon: 1886. április 3-án. A z i p a r o s t u l e t e l n ö k s é g e.

Temetés. Lukács István temetése tegnap délután ment végbe nagy közönség részvételével: a nagy számú rokonságon kívül számosan kísérték az elhunytat az örök nyugalomra, kik között ott láttuk: Atzél Pétert, b. Bányász Albertet, Bonts Dömét, Hauser ezredet, Zalay őrnagyot, Varjassy Árpádot és Varjassy Józsefet, Végli Aradélt és több másokat. A temetés rendkívül pompával ment végbe: a gyászszertartást fl. Jánossy Dömjén teljesítette teljes segédlettel. A ravatal el volt borítva koszorúkkal, melyeknek szalagjairól a következőket jegyeztük fel: Kedves rokonaink, Jakabffy Vilmos. — Jakabffy Tódorné, Szeretett öcsémnek. — Jakabffy Vilmos és neje, Rokoni szeretettel. — Bossányi Gyula és neje, Emlékeztül rokonunknak. — Feledhetlen kedves öcsémnek. özv. Norák Pálné. — A

Es nem is járt senkinek sem mulatságon az esze, mikor anyjának siratni valójuk volt. Csendes és nyugodt volt a város, csak ma történt olyasmi, a mi a kedvelteleg igaztosságra hozta. Néhány szalás férfi járkalet délelőtt az utcákon, h. fekete spanyol köpönyegben, hosszú fekete tollal díszített kalapban és általában teljesen kifogástalan spanyol costumben. Persze, hogy egy rövid óra letelte után már mindenki tisztában volt arról, hogy a spanyol öszezskövők egy menekülő csapatja tisztelte meg látogatásával városunkat, és néhányan a csapat egyik tagjában, ki feltűnő előkelő tartással és kinézéssel vonta magára a figyelmet, hajlandó volt felismerni a spanyol trónkövetelőt. Mindemitt bizonyos megkülönböztetett tisztelettel tértek ki előlük, és a Wittmann ebédlő vendégei közül többen majd hogy elfelejtettek enni a nagy bámulattól, midőn a kis csapat ott megjelent és a hegylajai magyar borok erős hatásának tulajdonítható jókedvvel beszélte meg terveit — magyarrul. M. a nyelvünk hódítása feletti büszkeség és nemzeti önzérett kezdett egy-nemely a nyelvünk felé fordítani, midőn egy polgár a nyelvünk ismerte föl az egyik öszezskövőkben a házmeisterét. Persze vége volt a bámulatnak, mert így már le kellett tenni a reményről, hogy városunk egy világtörténelmi esemény színterétől fog szolgálni. Bámulat helyett azonban az általános megbotránkozás hallatta hangjait, midőn a házmeister ut kijelenté, hogy ő most a Csutak — szerződött spanyolja. Mert ha már nem tud letenni arról a reink szokásról, legalább megtilthatná az embereinek, hogy minden kegyelet profanisálásával városunkat mutogassák a temetés-rendező intézet — ruháit.

Feriz.

fájdalom a szeretetnek! Jakabffy Zoltán és neje. — Leggyöngédebb szeretettel feleltél-betlen öcsémnek, Janka és sógora Pál. — Felejtethetetlen öcsémnek Gyula. — Szeretett testvéremnek, Géza és neje. — Venter Gieróné és férje, szeretett testvéremnek stb.

Arad megye törvényhatósági bizottságának tavaszi évnegyedes közgyűlése, a megye főispánja által, f. évi májushó 10-ikére hivatott össze.

Halálozás. A következő gyászjelentést kaptuk: Brüll Lipót egy sajtó, mint neje Brüll Lipótné, szül. Kohn Julia, gyermekei Izidor, Eszti, Mór, Irma, Férj, Kugel Leoné, ennek férje Kugel Leó, Géza, Flóra és Paula, valamint öccse Brüll Armin, ennek neje Brüll Arminé, szül. Benas Johanna, leányuk Effie, végre számos rokona nevében melyen elszomorodott szívvel jeleníti édes anyja özv. Brüll Ignaczné, szül. Robitsek Fanny urónek folyó évi április hó 3-án, reggel 3 óra körül, hosszas betegség után, családjának szentelt áldásos életének 87-ik évében történt gyászos elhunytát. A meghaldogultnak holt tetemei folyó hó 4-én, délutáni 8 órakor fogtak a halotti házból (b. Simonyi-utca 2. sz.) az izz. sírkertbe örök nyugalomra eltakarítani. Áldás és béke poraira! Arad, 1886. április hó 6-án.

A marosparti sétatorán a munkálatok már meglehetősen előre haladtak: a tér egészen be van kerítve fűcskával, a beosztás és az utak is egészen elkészültek. A fák ültetése már nagyban folyik, és rövid időn be is leend fejezte, csak néhány helyen bajlódunk még a kövek kiszélesztésével, melyek bizony jó sok munkát adnak; már is egy egész halom hatalmas termesek és téglá hever a sétatorán mellett, melyeket a földből szedtek ki, s melyek a vár föltárolása estek, és lebontott házak alapépítvényét. A sétatorán szép nagy területet foglal el, és igen ügyesen van beosztva. Remélhető, hogy pár év múlva ez lesz városunk egyik legkellemesebb nyári üdülő és szórakozó helye.

Cselédek jutalmazása. A jó erkölcsű cselédek, kik egy helyen két évig vagy több ideig szolgáltak, városunkban minden évben jutalomban részesülnek. A jutalmakat ez idén, holnap és holnapután osztja ki a kapitányi hivatal. Jutalmazásban részesül összesen 68 cseléd.

Hírek a tanácsból. Arad város tegnap délelőtt tartott tanácsülésében Herminia (Gyula) főtéri háztulajdonosnak megengedtetett, hogy főtér 14. számú házának belvizei levezetésére egy beton-csatornát építhessen, a bemutatott tervek szerint. — Róza s a Géza telephálózat-vezető kérvénye, melyben a Maros-part mentén, a védőtőlésen belül, 50 telephosozat felállításának engedélyezését kéri, a pártolólag határozatot a közgyűlés előtérjeszteti. — V. R. R. R. az iránt folyamodik a tanácshoz, miszerint engedtessek meg neki, hogy az új-temetőbe vezető útnál egy keresztet állíthasson fel, hogy ott a becsujárok megállhassanak: kérelme megtagadott, még pedig azon okból, mert azon élelk forgalmu uton az ilyen állomáshely gátolná a kocsiközlekedést.

Kossuth arczképe megvételére J. o. l. á. n. k. i. Gyula 28. számú íven adakoztak: Jolánka Gyula 4 frt, Dáni János 1 frt, Purgly 2 frt, Hegedűs László 2 frt, Révész Adolf 3 frt, Sármezey Endre 2 frt, Kuntz Antal 5 frt, Reiner Ede 1 frt, Fey Péter 1 forint, Öry Sándor 1 forint, Waller József 1 frt, Mészáros László 1 frt, A. N. J. 20 kr, Hízó József 50 kr, Prágai Imre 20 kr, Lada Imre 20 kr, Dobrosy Károly 20 kr, Peres Endre 50 kr, Köbreczer János 50 kr, Elberbeiner Géza, Gejtsán Miklós 50 kr, Papp László 20 kr, Kolaresik 40 kr, Pápay Kálmán 50 kr, Bakó Ferenc 50 kr, Winter Ferenc 50 kr, Cuber János 50 kr, Balás Kálmán 1 frt, Fűthözsi személyzet az arad-körösvölgyi vasutnál 4 frt 65 kr. Összesen 28 frt 55 kr. — Nem érdeklelen fölemlíteni, hogy a derek gyűjtő, Jolánka ur, új nevét (a régi Kayser) azzal szentelte föl, hogy a Kossuth-kép gyűjtő-ivére írta le legelőször.

A lebukott csillag.

— Franzióza beszély. —

III.

(Folytatás.)

Oda ültek a kandalló mellé s kedélyesen beszélgettek tovább. Elbeszélte Jenőnek, hogy ő már régóta gyöngődött érdeklél viseltek iránta. Oh, ő azt bizonyára még csak nem is sejtette! De mit is sejtethetnek az olyan férfiak, a kik már odajándékozták a szívüket valékinek!

Ezzel a szavakkal természetesen Lidia rá ezelt. De épp oly keveset törődött ő most Lidival, mint a menyénnyel jussával. Mindig közelebb-közelebb húzódtott szép szomszédjához, egészen elkábálva villámló szeméitől, igéző viselkedéstől.

Egyszerre térdre borult Mary előtt s átölelte derekát. A nő lenézett reá s szokatlan fényű tűz lövelt ki szeméből a térdeplő ifjura.

Jenő . . . Jenő . . . ! — rebegé önfeledten.

Az ifju nem szóló semmit. Mary vállára hajította fejét.

Arcza halvány volt s egész testében remegett s úgy látszott, hogy mohón szívja a szenvedélyes csókokat, melyekkel Jenő elborította. De tulajdonképen egészen ura volt magának; az a kéjes remegés csak látszat, csak csalus volt.

E perczen csak egy érzés fogta el: az öröm, melyet a macska akkor érez, mikor már kedvére kijátszván magát az egerral, most egyszerre csak arra határozza el magát, hogy éles körmeit belevágja áldozata testébe . . .

VI.

Egy délután, mikor Lidia próbára ment találkozott Jeanssonnal. A mindent tudó szin, házi bérlo hozzamant s ezt mondá:

Tehát penteken fog magyád fellépni? Helyes! Mindenki nagyon meg van elégedve kegyeddél. Hát a kiejtés, az az átkozott kiejtés? Már elűnt? Bravo! Nagyszerű! Ne tessék megjedni . . . Csak először van az úgy.

A m. kir. postatakarékpénztárak aradi főkönyvén februárhóban jelentkezett 242 betérvó betettek 1615 frt 50 kr. Már-csuzshóban 228 betérvó 598 frtot tett be. Kifizetés februárhóban egy sem történt, márcsuzshóban 20 betérvó kivett összesen 170 frtot.

Arad város nyugdíjbizottságának tegnap délután tartott üléseben olvastott a számvérvó jelentése, mely szerint a nyugdíjalap állása április hó 2-án 86643 frt 5 kr. Ezután a közgyűlés által kiküldött három tagu bizottság terjesztette be jelentését, melylyel igazolja H u d e c z Ferenc városi kerületi orvos szolgálatképtelenségét. Ennek alapján a bizottság, a nyugdíjszabályok értelmében, nevezett orvos részére 450 frt évi nyugdíjat hoz javaslatba kintalványoztatni. Elhatározta végül, hogy a bizottság javaslatba hozza a közgyűlés előtt, hogy a nyugdíjalapban lévő 6000 frt államadósági kötvények pénzürelvék változtatása iránt a miniszteriumhoz felterjesztés intéztessek, s ezzel az ülést véget ért.

Tolvaj csizmadia-legény. Kányitz József csizmadia-legény beállott a napokban Kriszán József helybeli mesterhez, kitől mindjárt első napon 11 frt előteget kért: a gazda adott is neki, a miert aztán a legény azzal fizetett meg, hogy tegnap reggel magához vevén a mester ezüst óráját, meg egy pár darab ruhanevetjét, szépen megillant. A meglopott gazda jelentést tett a rendőrségnek, mely a tolvajt körözteti.

Aradi általános munkás betegsegélyző-egylet. Arad város összes iparos munkásaihoz egy felhívás jelent meg az aradi általános munkás betegsegélyző-egylet elnök-ségétől, az egylet kebelébe való minél tömegesebb belépésre nézve; az egylet holnap (vasárnap) a városházán értekezletet tart a segélypénztárak alakítása érdekében. Erre vonatkozólag a felhívásból közöljük a következőket: Az aradi általános munkás betegsegélyző-egylet közp. választmánya április hó 2-án tartott üléseben kimondotta: ha az iparos-munkások f. évi április hó 4-én tartandó értekezleten oly határozatot hoznak, melynek alapján az iparos-munkások az aradi általános munkás betegsegélyző-egyletbe belépnek és hogy egy külön álló segély-pénztár alakításától elállnak, akkor az aradi általános munkás betegsegélyző-egylet közp. választmánya a belépőknek kedvezményeket biztosít. Az alábbiakból bárki meggyőződhetik, hogy az egyletnek való belépés csak előnyére válhatik, felkérünk ezenel minden egyes tisztelt iparos munkást, hogy ezen felhívásunk folytán, megmondolva a nyújtottak előnyös-ségét, egyletünkbe tömegesen lépjenek be s ezáltal a már is szilárdan álló egyletet hatalmasabbá és életrekezebbé tegyék. Az aradi általános munkás betegsegélyző-egylet fennállása óta áldás a munkásoknak s hogy azoknak jól felfogott javára működik, mutatja az, hogy évről-évre szaporodtak tagjai. I. A beiratás illetéknek csak felét fizetik; II. az egylet által nyújtandó segélyezések azonnali elvezetésben részesülnek, kik f. évi április 18-ig bejárólag egyletbe lépnek; III. kik f. évi április tizenötödétől folyó évi májushó 2-ikéig bejárólag belépnek, a beiratási illeték felét fizetik, azonban a segély elvezetésben csak hat hét letelte után részesülnek; IV. Minden munkás vagy munkásnő a felvétel-nél kell hogy felmutassa munkakönyvét. Megjegyzendő hogy reudes felvételnél, illetőleg a beiratkozás alkalmával a belépő tag 1 frt beiratási díjt fizet és csak 13 hét letelte után részesül az egylet által nyújtandó kedvezményben. Az egylet által nyújtandó segély a következő: Az I. szakaszban: I. osztály 11 kr heti befizetés után 2 frt 50 kr. heti segély, egyes napra 35 kr. tem. járul. 34 frt. II. osztály 16 kr. heti befizetés után 4 frt. heti segély egyes napra 57 kr. tem. járul. 36 frt. III. osztály 21 kr. heti befizetés után 5 frt 50 kr. heti segély, egyes napra 78 kr. tem. járul. 38 frt. Az II. szakaszban: I. osztály 11 kr. heti befizetés után 1 frt 40 kr. heti segély, egyes napra 20 kr. tem. járul. 28 frt. II. osztály

Egy kis lánpaláz! . . . Hiszen kegyed csupa tűz, csupa lángész! . . . Lidia csak félig-meddig hallgatott reá; szívét benső felindulása öszezszorította, nagyon rossz sejtelmek kínozták. Tizenegy nap óta szenvedett. Érzé, hogy Jenő nem szari többé. De hát miért? A szegény leány azt még nem tudta. De annyit észrevett, hogy Tremsé báró nagyon megváltozott iránta, sokszor alig ismerte fel benne régi kedvesét. Nem ritkán alanyira megfélekedezett a báró magáról, hogy iszonyu haragra lobbant s ilyenkor szemére hánnya, hogy milyen kezesérvők az asszonyok mind, de legkivált a színésznők.

Jeanson jól látta, hogy Lidia nem fe hallgat reá. Feljárnál tehát karját s jókarólag így szóló hozzá:

— Elkísérem kegyedet a színházba.

S útközben a szerető barát szerepét játszotta. Csak praktikusnak kell lenni az embernek a mai világban, hiszen ugyis tudja mindenki, hogy tetszik neki a báró.

Lidia haragos mozdulatot tón, mikor az ő igaz szerelmét ez a hétéknapis fasült ember így gyanusította s beszonyalyozta. Hanem Jeanson csak folytatta tovább:

— Hiszen én a kegyed saját érdekében beszélek, küsszony. Tremsé báróra se sokat számíton, ne is vegye valami komolyan azt az egész dolgot. Mert az az ember csupadár, nint a pille. Szalad az minden szoknya után Lassa, most is például Lorell Marynak csapja a selet . . .

Lorell Mary! E név hallatára öszezszerezett s lassankint világozódni kezdett sejtelme. Tehát azért nem maradt el Jenő egyetlen egy előadásról sem, melyben Lorell Mary játszott? Ezért lett tehát mostanában olyan ideges, olyan bosszus! Göresösen szorítá meg Jeanson karját.

— Tud ön arról valamit? — kérde sziszagva a féltékenyevől lett szerelmes leány.

A mindeneket tudó bérlo szinte megbánta, hogy könnyedén odavetett szavával olyan nagy fújálmást okozott neki. De nemsókára megint a régi emberré vált, csak a vállát rangatta s olyan baba képpel, mintha el sem tudna hánni, úgy még igazi szerelem is létezik a föld hátaán, — ilyesmit motyogott vissza:

— Milyen gyermek még kegyed, édesem! Szerellem! Neveléses! Színésznőnek afféle gondolni sem lehet. Ő a művészetnek, a színháznak szentelte életét. Jozan eszt ember nem tesz olyan bolondságokat.

Eközben beérték a színházba.

— Na, most aztán menjén szépen próbára s olyan komolyan mutassa magát, mint a milyen valószárad. A vizsntolásra, esztére! Eljún ugy-e a palyolyba?

Lidia csak annyit rebegett:

— Igen . . . igen!

S öszezszegva rogyott le egy székre.

Tehát Lorell Mary vetélytársa?! Boris sejtelme mégsem csalta hát meg! De nem háj! Legalább ő is tudja magát mihez tartani. Jenő sőt majd érte próba után s kérérvé fogja vonni.

— Kegyeden van a sor! — jelentí neki a rendező.

Most csak dologra! A szerelommal még nem érünk rá babrálni!

Idegeinek tallúsztólása, vagy féleven át tartó lankadatlan forgalma okozta-e; de az tény, hogy gyönyörűen eljátszotta szerepét, hevel szenedvéllyel, mintha lábzan égne. Igazán, rendező s a művészek dícserekekkel halmozták el s már előre is üdvözölték játéka sikerét!

— Igen, pompásan adta! — monda neki tanítómestere, a kinek színtón volt szerepe ama darabban. — Egészen felesleges lenne felépevel még tovább is kézni. A főpróbát szerdára már kitűzhetjük. Beleez gyek, édes Lidia?

— Igen.

— S biztos a felől is, hogy öltözékei addig elkészülnek?

— Igen.

— Akkor ebben megállapodhatunk. Valahára ennek is vége lett, most már távozhatsz. Azota már bizonyosan várja Jenő az öltözöben, vagy lenn a sétányon, s a féltékenyeggel újra érté rajta Lázus türelmetlenségével kérde megöbten, hogy ugyan valoban szereti-e a báró Maryt s öt rutul rászédte?

(Folyt. követezik.)

16 kr. heti befizetés után 2 frt 80 kr. heti segély, egyes napra 40 kr. tem. járul 30 frt. III. osztály 21 kr. heti befizetés után 4 frt 20 kr. heti segély, egyes napra 60 krajczár. temetési járulék 32 forint. Orvosi gyógykezelés s gyógyszer minden osztálybeli tagnak ingyen nyújtatik: a pénzbeli segélyt 1 teljes évet át élvezi; illetőleg 26 hétében az egész, és 26 hétében át a heti segély-összeg felét élvezi. Remélve, hogy az aradi iparos munkások és munkásnők ezen alkalmat felhasználják és az április 4-ikén tartandó értekezleten egyhanglag kimondják, hogy esatlakoznak az aradi általános munkás betegsegélyző-egyletbe. Kelt Aradon, 1886. április hó 2-án tartott választmányi üléseből kiadta: Gyöngyös Albert, egyleti elnök. S c h r o d t Lajos, egyvt. titkár.

Statistiai bizottság tegnap délután tartott üléseben tárgyalás alá vétettek a helybeli lelkési hivatalok által beterjesztett s az 1885. évre vonatkozó népesedési mozgalmi kimutatások, melyek a szabályok értelmében helyesen kiállítottaknak találattak. S miután a számvérvó hivatal által is felhívásgáltattak az országos statistiai hivatalhoz felterjesztetni rendeltettek, s ezzel az ülést véget ért.

Tiltott kártyajátékon egy rendőrség tegnap éjjel egy kompaniát egyik kiserdőt-czai eszepszékben. Járóban folyt a buszon-egyezés, jó esomó aprópénz volt a bankban, mikor a rendőrség váratlanul betoppant, s szétgrasztotta a játékosokat, kik a pénzt elkapkodták, s csak egy pár hatost és a kártyát sikerült kifosztálni. Az ittétó urak azonban léper kerültek s elveendik megérdemelt büntetésüket.

Betöréses lopás. Másaról írja levelezőnk, hogy ott a mult hét egyik éjjelen valami jómódarak kiásták K r i z s á n Vaszi-le házfalát, s így a szobába jutván, feltörték a pénzest ládát, és abból a száda megtakarított pénzt, mintegy 135 frjt kilopták. A tettesek nyomozása elrendeltetett, de még ezideig nem vezetett eredményre.

Ujencsalítás. A borosjenői járásban az idei sorozás tegnap fejeztetett be a következő eredményvel. A tetlog kiállítandó ujencsalítók 89, a póttartaleki jutalek 24, a honvédség legkisebb kiegészítési szükséglete pedig 24 f. volt. Kiállítatott 42 ujencz s a III-ik és IV-ik korosztályból véleménykülönbség mellett besorozta 24 honvéd. Az eredménye szerint kedvezőtlen, mert jelentékeny hátralek maradtak fenn. — Felhívásgáltára 8 hadkötelese rendeltetett.

Az arad-vidéki tanító-egylet vitaköre f. hó 2-án délután Gyöngyössey Rezső elnökléte alatt ülést tartott. Megnyitván az ülést, olvastott a multkori ülésgyöngyösvénye, mely után a napirendre különböző kérdések megvitatása vette kezdetét: az első kérdéshez, (a népiszkolai közegsegélyg) hozzászóltak: Madai, Györgyosy és Horváth. A második kérdéshez (az olvasókönyv használatának morálja) szintén többen szóltak, és ennek megvitatása után az ülést 3/4 hetkor véget ért.

Nyilvános közönet. A kir. közpis-kolák ifjusága által f. évi márcsuzshó 14-én rendezett Petőfi-ünnepely 155 frt 24 krt jövedelmezett a „Segélyző egylet” alapítókéje javára. Fogadja a nagyérdemű közönség az ez alkalommal tanúsított meglepő pártolásiért hálás közönetünket. Arad, 1886. április 3. Szunter Nándor, a „Segélyző egyes.” titkára.

Azon ültartó urakat, akik Kossuth Lajos nagy hazánkunkat Parlaghy Vilma által festett olajfestmény arczképe megvételére gyűjtöttek kéri a képviselők bizottság, hogy az iverket az elért eredményvel együtt beszozálatni sziveskedjenek Gyula István mint a bizottság pénztárnokához.

A himnóoltás városunkban a tisztiorvosok által, azoknak saját lakásán a mai napon kezdődik meg. Vasárnap dr. Hudetz, kedden dr. Leitner és csütörtökön dr. Posgay Lajos oltanak.

Teleknyövi átirások. Báró Tomasis Imre eladja az Arad városi 312. számú tkönyv-

ben bejegyzett belváros Ferencz-téri üres ház-telkét Domokos Józsefnek. — Czudar József eladja az Arad városi 2509. számú tkönyvben bejegyzett 1223 □ ölyvi szántóföldjét, Brunek dűkben, Argyleán Mihálynak. — Hofbauer Lajosné szül. Végli Terézia eladja az Arad városi 744. számú tkönyvben bejegyzett belváros, Battyányi utcai 28. számú ház és telekét öt illető hanyadrészt. Vég Jánosnak. — Neumann Dávid eladja az Arad városi 4390. számú tkönyvben bejegyzett, Arad városi, Karolina utcai üres telekét egy 187 □ ölyvi részt, Klein Ignacznak. — Nagy József eladja az Arad városi 3072. és 3073. számú tkönyvben bejegyzett, Gáj külváros, Kovács-utcai 17. és Szerb-utcai 11. számú ház és telekét, Katily Mitának. — Klein Fáni férj, Roth Adolff eladja az Arad városi 2366. számú tkönyvben bejegyzett, Peryvágya külváros, Sarló-utcai 50. számú ház és telekét egy 54 □ ölyvi, üres telekrészt, Hugh Józsefnek. — Kottner János eladja az Arad városi 506. számú tkönyvben bejegyzett belváros, válszót-utcai 4. számú ház és telekét, Figus Adolf és neje szül. Illny Lujzának.

Az ebűdh, mely az utóbbi időben gyakrabban előfordult, sőt a közlegő melegebb óvszokban járványossá is válhat, a dűhös ebek harapása, szájhajjalval vérvével bemocskolás által az emberekre és hasznos háziállatokra is átszarmazhat, ennek elhárítása végett a mlgu m. kir. földm., ipar-és keresk. miniszteriumnak 1876. évi 13807. sz. a kelt intézmény folytán Arad város kapitányi hivatala részéről következőkép tótenek közhírre: Minden kutyának vagy más háziállatnak tulajdonsa a dűhnek utáni kitörése ellen a legnyugyob elővigyázatra utasítatik. A kutyák eledelben és italban szükségese ne szenvedjenek, azoknak rothadt vagy bűdös húst, vért, zsirt vagy ilyféle táplálékot adni tilos, a kenyérnek, melyet a kutyák eledelül kapnak, sültelének vagy melegnek lenni nem szabad; nagyon hasznos nekik a szótt kenyér és csont, ellenben a forró étel ártalmas. A kutyák mindig tisztán tartandók, a bolhosok megnyirandók és gyakran vízben usztatandók, azokat ingerelni vagy nemis öszoitük kiégítésében akadályozni tilos. Kutyáknak ügyelet nélküli futkorozását túrn nem szabad, a mérges kutyák lánczán tartandók. Ha ezen elővigyázat mellett is a kutyán koréjek vétet-nének észre, t. i. a kutya mogorva, szomorú, lassan megy helyről a másikra húzódik, ellouvik, szokott tulajdonságaitól elter, ismeretes szem-nyelk iránt ellenségesnek, minden tárgy iránt harapásra hajlandónak mutatkozik, láncza teendő és a rendőrségnek jelentés teendő, mit után közeget nem szenved, hogy a dűh kitörése lonyogot. Ki ezen bejelentést mulasztja szigoru büntetés alá esik. Minthogy a háziállat veszett eb marása, vagy más veszett állat-tal érintkezés által befertőzött lehetnek, anélkül, hogy a tulajdonos arról valamit tudna, engedővga köteles mindenki, ha állatán a dűh jeleit, ingerült visélet, dűhösség, bűsztséget el-áruló rekedt hang, szemérvök és tárgyak iránnyában ellenséges megvéllet, sértésre törekvés, — ügyellemmel kísérni, ily állatot elkülönítve megkötöni és a kapitányi hivatalhoz feljelenteni.

A szomszéd-megyékbeli Temesmegyei hírek. Tűz. Németszagon Schreiss György ottani lakos háza. — s benne 31 zsák tengeri, 2 zsák ruza, iszet és zab — légett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kárt 1500 frta becsülik. A légett tárgyak biztosítva nem voltak. — A Himlő Fibis közönségben járványosan föllépett. Eddig 16 egyen betegült meg, 2 meg halt. — Halálozás. Grimm Mária temesvári tanító apaca, ki 12 évig szolgált buzaalommal a tanügyet, tegnap meghalt. — Krassó-szörénymegyei hírek. Hangverseny. Lugoson f. hó 4-én Popper Dávid hangversenyt rendez. — Athelyezés. Jaehmann J. lugosi postafőnök saját kérelmére l’jvidékre helyeztetett át. helyét Antalffy oravezi postafőnök foglalja el. — Az ujencsalítás a faceti, bozovicsi és lugosi járásban megejtetvén, hátralekban maradt a faceti járásban 7 ujencz és 7 póttartalek, a bozovicsiban 8 ujencz, 15 póttartalek és 3 honvéd, a lugosiban 41 ujencz, 12 póttartalek és 10 honvéd.

Hazánk és a főváros.

Natalia szerb királyné a magyar ipar egyik pártfogója lett, mióta kiállításunkat meglátogatta. A kiállítás óta ismételtén kapnak töle budapesti czégek különféle megrendeléseket s az utóbbi napokban újra Budapestre fordult tavaszi czikkékért. A rokonszenves nyilatkozatok, melyeket tavaly fővárosunkban való idő-zésökor tett, nála nem voltak üres szolamok, mint igen sok más látogatónál.

A duna apad. Ezt jelentik Pozsonyból is, Komáromból is. Az ottani hullámteretek tegnap éjjel érkeztek a fővárosba, hol mindössze is csak két centiméterrel emeltek a vizállást. Ez a kis emelkedés is hamar elmúlt, délre a vizállás már ismét csak a tegnapelőtti volt, vagyis 4-6 méter. Veszély tehát Budapestben nincs. Legfölebb csak az időjárás változása: hirtelen meleg, vagy zaporesa a felső vidéken okozhatna még némi kis bajt.

Tisza István felolvasása. A nagyváradi „Szépit-egylet” legutóbbi felolvasás estélye iránt a szokottnál nagyobb érdeklődés mutatkozott. A jogacademia disztertemben nagyszámúan gyűlt egybe a közönség. Ez élelk érdeklődés dr. Tisza Istvánt illette, ki a legszívesebben engedett a szépit-egylet kérelmének s mint tegnap már röviden említett, tanulságos felolvasást tartott. Midőn Tisza István az emelvényre lépett, hogy „Politikai és társadalmi viszonyok Franciaországban” című értekezését felolvasa a jelenlevők zájansan megélezték. A felolvasás bathatosán bizonyítja, hogy dr. Tisza István alapos ismeréje nemcsak a mai, de a régi Franciaországban is. Izrd-izre ismertette egy politikai, mint a társadalmi viszonyokat, s bemutatva azokat a maguk valószárad sok ismetelt, szakavatottsággal és hozzá népszerű modorban. Különösen a aristokratákra vonatkozó rész és az a rész, hol a franciaia parlamentet ismertető aratot általános tetszést. A felolvasót végül zájans megalapították.

A történelmi kiállításra április 1-ig 59 kiállító összesen 1734 tárgyat jelentett be. E számban még nincsenek befoglalva a kécsi arzenálból és a herceg Esterházy által igért tárgyak. Ezekkel együtt a kiállítási tárgyak száma minden valószárad szerint okri vagy legalább megközelíti a 2000-ot. A kiállítók közül 68 hazai és 21 külföldi.

Rövid hírek. A királyi őfelsége az úni róm. kath. iskola helyreállítására száz-hatvanöt forintot, továbbá a széki Ferenczendi templom, a zádorházi ref. iskola, a kányi gör. kath. iskola és a szuhai gör. kath. templom építésére száz-száz forintot adományozott. — A szabolcs megyei főispán Brennerberg Mór, annyiban jobban van, hogy beszélt képességét visszanyerte és környezetére ismét ráismer. — Török János főkapitány, hiszriert május hó derekán Londonba utazik a detschli intézmény tanulmányozására. — Csapill Frigyes, az opera balletmestere, április elején ülte meg felszázados ballettánczosi jubileumát s a tánczkar értékes emléktárgyival, az inténdás névvel emlékezett meg róla. — Rejtélyes eset. Pauschik Jánosné fővárosi házmeztérrel tegnap reggel halva találták ágyában. Testén a kúleroszaknak több nyoma mutatkozott; jobb felének kagylója le volt hasítva, arca összekarmolva s jobb karján 7 cm. hosszú seb tűzongott. — Szacsavay Zsigmond nyug. főkományszéki tanácsos Kolozsvárt meghalt. — A bajait táviratban a vállaltott főnökeknek ügyére vonatkozólag kitűnt, hogy a távirat hivatali pénztárából 450 frt hiányzik. Gyantájk, hogy a főnök ezen szeszert elcsikkasztotta és öngyilkos lett. A temesvári távirat-igazgatóság az ügy megvizsgálása végett Opris Péter titkárt küldte ki a helyszíre.

A nagy világ.

Egy bányász halála. Hécsben tegnap hajnalban legott Bergmann Otto gyáros nagy bányára a Prater-Quai-n. A tuzet hajnali 2 órákor veték észre, akkor csaptak ki a lángok először a gyár tetején, de mire a tűzoltóság első csapatja megérkezett, akkor már az első emelet a háztetővel együtt lángtergelen állott, úgy, hogy az épület megmentésére gondolni sem lehetett. A tűzoltóság főnökekről arra irányozta, hogy a gyárépület mögött levő s erősen fényezett gépházat megmentse, a mi két órányi munka után sikerült is, mert ez idő alatt lokalizálták a tűz-t s nagy részét el is oltották. A gyárépület egészen leégett. A kár 80.000 fitra rug. de a gyár biztosítva volt. Az oltás alatt egy tűzoltó megsérült.

Megrendítő eset történt márcz. 27-dikén Charleroi-ban. A nevezett napon kellett volna megtartania esküvőjét Gray Annának, egy gyáros leányának Lavin, brüsszeli hadnaggyal. Kitértek a munkás-zavargások s az esküvő napjának reggelén a gyáros háza romokban hevert. Az udvaron, egy kórákosan feküdt a hadnaggyal vértel borított holttete. A hadnaggy egy század katonával gyorsmenetben érkezett a helyszínre, hogy jegyzésnek családját és vagyonát megvédelmezze. de maga is áldozatul esett. Amint a nyuszonyia meglátta a szeretett ifjú holttetését, oda rohant hozzá s bár a kövek, golyók és bombák egyre röpültek az udvarba, nem lehetett őt onnét eltávolítani. Hiába kiáltottak rá a katonák, hogy vonjon vissza, a halott mellett maradt, még egy újabb betörőcsapat rohant az udvarba, mely aztán az ő fiatal életét is kioltotta. Azt mondják, hogy a leányt nem munkások, hanem csavargók gyilkolták meg.

Rövid hírek. Rudolf trónörökös tegnapelőtt herceg Coburg Fülöp társaságában sasvadászatra rándult Drienó környékére. — Monte-Karlo legújabb áldozata egy Mosello nevű fiatal olasz szobrász, a ki rületlen elvesztette az összes vagyonát s aztán a Borin hegy tetején felöltötte magát. — Ötezer hirlapiró van az angol fővárosban; így mondta az elnök a londoni hirlapírók közgyűlésén, melyen csak mintegy kétszázan jelentek meg.

Irodalom és művészet.

Fényben, árnyban.

Költmények. 1876—1886. Írta Rudnyánszky Gyula. Aigner Lajos kiadása.

Azt hiszem, hogy nem vállalkozom fölösleges feladatra, midőn Rudnyánszky Gyula költeményeit a lapok olvasó közönségének bemutatni óhajtom, mert Rudnyánszky Gyula az a költő, kinek nevét és költeményeit a nagy-közönség alig ismeri. Nem mintha Rudnyánszky csak most kezdte volna meg írni munkásságát, hisz az előtűnt fekvő kötetben tíz évi működésének javát találjuk; nem is azért, mintha költeményei nem érdemelnék meg az érdeklődést, hisz verskötetek nemcsak kiváló az utóbb megjelent dalgyltemények közt, de állandó helyet kér magának irodalmunk jelesebb termékei között. Mégis, a közönség Rudnyánszky nevét alig ismeri; igaz ugyan, hogy már évekkel ezelőtt fölültek műveltségű és csinos versei, de ez oly régen volt és Rudnyánszky azóta oly mélyen hallgatott (vagy alnév alatt adta ki költeményeit), hogy a közönség megfeledkezett róla. Most azonban, hogy költeményei összegyűjtve megjelentek, a critica nagy méltánnyal fogadta azokat s reméljük, hogy a közönség szíve is megindul azokon a melyen átérzett, esengő dalokon és sok fiatal leány szívében meleg visszhangra találhat bántos hangjai.

Igen, bántos hangjai. Mert Rudnyánszky költszetének legjellemzőbb vonása a bánat; ez a húr az, mely minden énekében megrezdül. Nem fiatal, kezdő poéták bántos fröszgött dalairól itt szó, melyek pessimismusán keresztül érzik, hogy csak halvány visszhangjai valamely nagy költő meghasonlott szívéből eredő jalkiállításainak, hanem egy mélyen érző, költői szív bántos hangjai ezek, egy eredeti tehetséggel megáldott költő bensőségűsége, a ki az élet viharában oly sebet kapott, mely nem begyógyult egészen, s melynek vére nehézségesen újra megindul. Azért is nem affectat, midőn a költő maga mondja: „Szenvedve, ez az én dalom!”

Az a súlyos seb nincs elfelejtve, de meg van bocsátva. A költő szíve önmagában nem lett volna elegendő, hogy benne annyi bánat elférjen és megnyugvásra is találjon; az a kis kör, melyet egy árva szív felöl, a megpróbáltatás óráiban csakhamar betelik és önzertes, nagy embereknél beáll ilyenkor a meghasonlás. De Rudnyánszky minden bánata mellett, melyben része volt, szerencsésebb másoknál. Neki a sors oly nőt adott oldala mellé, ki költészetének forrásává, bánatának enyhítőjévé, hitének feltá-

masztójává vált és azt a nagy kört, melyet két igazán szerető szív betölt, az élet viharának hullámverései nem érinthetik. Ide írjuk annak a nőnek a nevét, melylyel a költő költészetét ajánlásokkal díszítette; de ha nem is írta volna azt oda mindjárt az első lapra, ki olvastuk volna minden verséből, minden sorából. E név Dezséri Rudnyánszky Zsófia. Dalaiiban a költő ily emléket állít e név selőjének:

A nagy költőknek eszményképei
Órák időzik fogmak fenyleni;
Míg ember él: az ézi Inogének
Bájáról zeng a bájos ének.

Szép kedvesem van oly szép, mint azok;
Nekem ő legszebb csillag ragyog...
Ha velem együtt meg fog halni bájja:
Nem rajta arny, — dalom bibaja.

E név adja meg a kulesót a költő többi verseihez is. S most már idézhetjük azt az egész versszakot, melyből fentebb csak az utolsó sort írtuk le a „Passió” című versből:

A ki megakoz: én megáldom;
Ellenséggel mit teszlek;
Ha gyűlöletet bukni látom:
Pillanaton szánok könyv rezes.
A kegyetlennek büntetésát,
A vetekzőnek igazalmat;
Úd: annak, a kit sujt a bánat:
Szenvedve, ez az én dalom.

Igy olvad fel abban a nagy körben a gyűlölet áldásá, a kőröröm számozakossá s így származik e körön belül, hol máshol eszű-gedés és kétségbeesés támadna.

Valljuk be, hogy Rudnyánszky dala akkor legszebb, mikor e bűvös körön belül marad. A hitvesi és az apai szeretetnek ragyogó sorokban adott kifejezést, melyek meghitják szívünket és egy-egy versszak sokáig vissza-cseng füllünkbe, úgy, hogy nem tudjuk azt elfeledni. Az ilyen verset, mint a következőt, emlékeztetőnkül idézzük:

Az éjszakákat átvirrasztom,
És sírva gondolok rád;
Van-e erőd, ó gyönyörű asszony,
Viselni sorsod bánatát?

Szived nem enyhülhet, ha szenved,
Neked az ég vigaszt nem adhat;
Ó mert idővel forrasa, hi szerelmed,
Forrasa a te bánatodnak!

Vagy lehet-e elfeledni az „Endre fia” című gyönyörű verset? Csak egyszer kell azt elolvasnunk, hogy egyes szakai folyton visszatérjenek emléklünkbe. E versszakok így hangzanak:

Te aranyvirág, te mennyei harmat!
Mig te écségesz, apád bánata halgat.

A hogy itt jászol, rajta merengek;
Meddig marad ilyen napfény a regged?

Ó, mire jutsz majd, mi vár a világban?
Küzeleni fogsz-e híven s megállani bátran?

Isten kegye néked áldást csak oszthat;
Boldogabb nem lész, mint inue most vagy!

Boltoned a szép kor jaj be siet;
Ma még a teljes átvösség a tied!

Az ódai föllendülés versei keresőbb hatással vannak reánk. Bizonyára szép versek ezek, kitűnő technikával, de mintha kilepve alól a bűvös körből, a költő érzelmei megcsappantak volna. Reánk legalább ezt a benyomást gyakorolták ódái.

Azonban teljesen sikerültek azok a költemények, melyek korunk áramlatait tükröztetik vissza és csak sajátunk lehet, hogy az éjféti költemények oly kevés számmal vannak képviselve. Pedig úgy látszik, költőnk közt éppen Rudnyánszky volna hivata, hogy a század uralkodó eszméinek kifejezését adjon és modern társadalmi életünk képeket fessen. Rudnyánszky teljesen a század gyermeke, ennek fényét és árnyát legjobban ő ismeri. A vers, melyet a mai nők divatos ruháiról szegény megámatott nőink védelmére ír, minden tekintetben elismerést érdemel. El-lentőbe állítja e mai divatot a roccóval, a mai női öltözék lederségét az akkori divat prudenségével s az etimettei fesszességével végül e fesszességét festve, kimutatja, hogy az akkori nők csak az etikettekre nézve voltak szigorúak, erkölcsre nézve azonban lederek egész az — elmondhatatlanságig. Bájos ifjú leányok, különösen pedig ti szeretetreméltó menyecskék, kik divatos ruhában tánczóltokot végig a farsangot és esetleg szigorú anyá-tok vagy meg szigorúbb apátok részéről annyi szemrehányást tűrtetek el, mondjatok köszönetet Rudnyánszkyknak!

Nem hagyhatjuk végül említés nélkül azokat a kitűnő műfordításokat, a melyek fejlett aesthetikai érzékre és kiváló technicára vallanak. E műfordítások ritkítják partjukat; a hangulatot mindig híven adják vissza és teljesen utánozzák az eredeti kifejezések szójátékait. A legnehezebb formával játsza küzd meg Rudnyánszky és sikerült neki a (töetie híres „Wandrer Nachtlid”-jét is, mely pedig alig fordítható, találon visszaadnia.

Befejezzük tájékoztató sorainkat. Hisz mi különben is csak a figyelmet akartuk e jeles verskötetre felhívni. Mert restelnék, ha bájos ifjú leányaink és az irodalom többi kedvelői előtt ismeretlen maradna egy magyar költő, a ki legteljesebb elismerésre méltó.

Gyomai Zsigmond.

SZÍNHÁZ.

(Arad, ápr. 2.)
„Az arany ember.”
Regényes színmű, 7 képen. Írta: Jókai Mór.
Jókai phantastikus regényét, melyben annyi gyönyörű leírás, megragadó helyzet, és oly kevés psychologia s életszerűség van, — ezt a regényt, mely feljuttítja ifjúságunk leg-szebb emlékeit, láttuk dialogizálva elvonulni szemünk előtt, s midőn a függöny utóljára lezárult, úgy éreztük, mintha kábító bűvös álomból csodulnánk, melytől ragyogó képeivel, mesés alakjaival, leberta elméinket s érzelmeinket. Abban a hét tableauban, melybe a regény össze van szorítva, igen sok csodálatos dolog történik. Látnuk egy szigetét, melyre három hatalmasság tarthat jogot s mely mégis „seukié”; egy hajóbitást, ki szegény ember-ből egyszerre milliomos lesz, s gazember és erényhős, vakmerő és gyáva, böcs és botor,

szerető férj és rajongó szerelmes — egy személyben. Látnuk egy nőt, a ki jobb mint egy angyal, s egy másikat, a ki gonoszabb, mint az ördög; megesalt szeretőt, a ki öszintén megbocsát, s halára kötelezett rokoni, ki a nemes bocsánatért ördögi bosszuvál fizet. S az egésznek mi a facitja? A becsületről tépelődő „arany ember” nyugodtan elvonul szigetére, élvezni a paradicsom édes gyönyörét, midtán éveken át boldogtalanná tette azt a nőt, kinek vagyonával könye szerint gazdálkodott. A nő pedig — az holdog házasságra lép azzal a férfival, ki lánykorában oly gyáva és kegyetlen játékokat játszott vele, s kinek hasznosító, alacsony lelkeről félreismert-hetlen bizonyossága van.

Az eseményeket sehol sem látjuk benső-leg fejlődni: a szerző hatalomszava készen tárja elénk valamennyit. Pedig drámában nem az a fő, mi történik, hanem az, hogy van és miért történik. Csodákban nem hiszünk, legkevésbé a dramatiszt csodákban, s fázrasztó dolog rejtvényeken történi a fejünket, melyek mind végig rejtvények maradnak.

A bírálat régóta itelt a darab belső értéke fölött, s szükséglettel tartjuk itta a hibákat apróra felsorolni. Mésjei szintén ismeretes, mint hogy a regény köz kézen forog, s a színmű alig egyb, mint a regény főbb mozzanatait, dialogizálva.

Az előadástól nem vártunk sokat, tehát nincs okunk a családosi keserű hangján beszélni. A diszletek közül a Senki szigetének mind a két képe ríkító és fullterhel s leg-főlebb a karzati publicumot fogja bálmulatra gerjesztetni. A Balaton vidéke télen semmi jellemzést nem nyújt, ép úgy mint a komáromi gazdag polgár háza, melyben modern s meglehetősen rozszant butorokot látunk. A főbb szereplők jelmezei kevésbé esnek kifogás alá: Krecsányiné azonban (Noémi) az oláh népviselet helyett mást választotta ta-lán, s Kovácsis (Kadisa) korhívből ál-tonnyel eszerűlhet fel a modern frakkot, mely minden illúziókat tönkre teszi.

Ti mind a Mihályt Pálffy személyesíté, nála szokatlan mérséklettel. Nem akart többet csinálni a szerepből, mint a mi, s nem va-dászta az oleó hatásokat. Megjelene eléggé imponált s hangjával, gestuival ki tudta fejezni azt a rejtélyes erőt, mely az „arany ember” tetteiben, elhatározásaiban nyilvánul. — Fodor Fruzina Timeja szintén föltötte áll a kisasszony eddigi alkotásainak s az a beszéde, melyben kifejezi „Timárhoz való ragaszkodását Kadisa előtt, igazán sikerült, mert az érzés melege járta át. — Kissné Athá-liánjának csak egyik felét tudtuk élvezni, a boldog, büszke és felfuvalkodott Atháliát, kinek még nincs oka gyűlölni fogadott testvérét, csak gunyolja, keseríti és kinozza, mert az áldozat vergődésében gyönyörködik. Mosolyá-val, kacagásával némiképp enyhíté azsvitelensé-g sőt szímet, sőt rokonszenvünket is meg tudta nyerni, midőn Kadisa gyalázta-tosan elhagyja. Mihelyt azonban a hoz-szat líhegő daemon szerepét kell játszania, visz-szatásztól lesz. Sápadt arcza az ördögi gyű-lölet állandó kifejezése, melyen nem is palás-tohat, mert festékkel van arczára írva. Ho-gyan tűrhette meg az ily arczot Levintecny vagy Timea, csak egy perezig is, házában? s hogyan lehet hozzá bárki is bizalommal? A nagy gonosztervök nem mutatják indulat-ait, s egy kissé naív fölfogás, úgy ábráz-olni a gonosz jellemet, hogy senkit se ámit-hasson el, meg azokat sem, kiket meg akar ejteni. — A többi szereplők közül Szabó t említkük, ki meglehetősen otromba Krisztvánt mutatóbb; továbbá Siposné (Terézia), ki sehogyse tudott boldogulni hosszú elbeszél-sével (I. tableau), melyet akadozva, egyhan-gyan morzsolta le s végül Krecsányi-nét (Noémi), kit, úgy látszik, faute de mieux szorítottak erre a naív szerepre, mely egyvá-lán nem neki való.

Az előadás háromnegyed tizenkettőkor ért véget, tehát egy negyed órával tovább tartott, mint a Nemzeti Színházbeli premierre (1884. deczember 3.) Reméljük, hogy az igazgatóság alkalmas intézkedéseket tesz, hogy a normalis időn túl a közönség ne legyen kénytelen a színházban maradni. Kül-lönb megérjük, hogy a rendőrség, közki-vánatra, elrendeli a z a r o r á t a színházra is.

G—s.

Arad városi színház.

Évad-bérlét 147. Folyó szám 185.

Vasárnap, 1886. évi áprilishó 4-én.

Az arany ember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képen
Írta: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

Timár Mihály	—	Pálffy György.
Trikalcs Euthym	—	Molnár Antal.
Timea leánya	—	Fodor Fruzina.
Tereza	—	Siposné
Noémi, leánya	—	Krecsányiné.
Krisztván Fodor	—	Halmay Imre.
Oramiesár tisz	—	Boráni Gyula.
Levintecny (Timár) Mihály	—	Pálffy György.
Timea, neje	—	Fodor Fruzina.
Braszovics Athánáz, gazdag gabona-kereskedő	—	Szabó Antal.
Zsófi, neje	—	Vagyó Vilma.
Athalia, leánya	—	K. Hegyessy Mária.
Kadisa, nemzékeny tisz	—	Kovács Lajos.
Fabula János, hajóskapitány	—	Nyilassy Mátyás.
Gislaubos, halász	—	Gyore Alajos.

Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor.

Hétfőn: „Az arany ember”, eredeti dráma 5 felvonásban.
Kedden: „A sűrű gyermek”, francia vígjáték 3 felvonásban. Tiszay Dező jutalomjátéka.
Szerdán: „A bőregér”, operette 3 felvonásban. Kiss Mihály mint vendég.
Csütörtökön: „Az arany ember”, eredeti dráma 5 felvonásban. Siposné Dobozy Lina jutalomjátéka.

Pénteken: „A Szentivánéji álom”, vígjáték 5 felvonásban, írta: Shakespeare.
Szombaton: „A szép marquisené” dráma 4 felvonásban.

KIS LOTTO.

Temesvár, ápr. 3-án:

46.	20.	11.	38.	50.
53.	10.	11.	75.	37.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

A magyarországi iparos-szegedek és gyári munkásokhoz. A párisi munkásiparkiallítás alkalmából „A földművelésügyi és kereskedelmi min. kir. miniszterium értesítése szerint a f. évben Párisban nemzetközi munkásiparkiallítás rendeztetik, és a budapesti általános munkás betegsegélyző- és rokkant-pénztár központi bizottsága mozzalmat indított meg, sőt anyagi áldozatokat is szentel arra nézve, hogy a magyarországi munkások e kiállításon részt vegyenek. Miután köz-gazdasági érdekek egyáltalában nem szólnak e részvétel mellett; miután továbbá a hazai munkások érdekeit a szóban levő párisi kiállítás minosen hivatva előmozdítani; figyelmeztetni kívánjuk a magyar iparos-szegedeket és gyári munkásokat, miszerint tekintetbe véve azon körülményt, hogy a f. évben Párisban rendezendő munkásiparkiallítás Magyarországból, esetleg résztvevő iparos-szegedeknek és munkásoknak anyagi előnyt egyáltalán nem nyújt, sőt az te-melek anyagi terheket jár; a részvételről sa-ját jól felfogott érdeklükben lehetőleg tartózkod-janak.” Aradon, 1886. évi márcziushó 29-ikén.
Az aradi kereskedelmi és iparkamara: Grün-wald Ferencz, elnök. Dr. Marschall Lajos, m. titkár.

A román sertésbehozatal részére a kereskedelmi miniszter az utóbbi napokban újabb kedvezményt adott, a mennyiben az orszvai veszté-gintézkedéshez és a brassói vesztékgirendeltséghez a következők rendeletintézte: Minthogy Romániában az állategészségügyi viszonyok folyton kedvezőknek mutatkoznak, ezenel megengedem, a hogy Romániá-ból származó sertések vasuton Orsován és Predealán át, a f. évi januárhó 29-én 3456. sz. a. kiboc-sátott rendeletben körírt feltételek szigorú megtartása mellett, az orszvai vesztégtintézetben, illetőleg a brassói kirendeltségben eszközöndő vizsgálat után Kőbányára szállíthatassanak, a nél-kül, hogy a sertésbehozatalra nézve innét elő-legeesen kieszközöndő külön engedélyre lenne szükség.

A Rudolf-sorsjegyek esütörtöki húzásánál a következő sorozatok húzattak ki: 5 14 63 98 482 1007 1273 1322 1358 1489 1547 1645 1702 1721 1944 2097 2115 2135 2141 2166 2212 2352 2450 2726 2845 2906 3079 3189 3231 3253 3288 3509 3566 3572 3685 3761 3928. Az 1322 sor. 2 szám nyert 15,000 frtot, 1721 sor. 44 sz. nyert 3600 frtot, 2135 sor. 26 sz. nyert 1500 frtot, 2141 sor. 23 sz. és 2352 sz. nyertek 400 frtot, 200 frtot nyertek: 14 sor. 21 sz., 1273 sor. 4 szám, 2135 sor. 31 szám, 200 frtot nyertek: 63 sor. 23 sz., 2115 sor. 15 sz., 2166 sor. 17 sz., 2352 sor. 14 sz., 3566 sor. 25 sz., 3572 sor. 44 sz. 50 frtot nyertek: 14 sor. 17., 1007 sor. 14 sz., 1322 sor. 10 szám és 43 sz., 1645 sor. 10 szám, 2097 sor. 43., 2115 sor. 18 sz., 2141 sor. 49 szám, 2906 sor. 1 sz. 3288 sor. 47 sz., 3685 sor. 50 szám, 30 frtot nyertek: 63 sor. 8 és 49 sz., 1358 sor. 14 és 74 sz., 1489 sor. 9 sz., 1547 sor. 26 és 28 sz., 1645 sor. 25 sz., 1702 sor. 29 sz., 1721 sor. 30 sz., 2097 sor. 30 sz., 2115 sor. 34 szám, 2135 sor. 41 sz., 2166 sor. 31 sz., 2212 sor. 22 sz. és 39 sz., 2726 sor. 4 és 48 sz., 2906 sor. 4 sz., 3189 sor. 30 és 41 sz., 3231 sor. 10 sz., 3253 sor. 20 sz., 3509 sor. 32 sz., 3566 sor. 13 sz. A többi számokra 12 frtos legkisebb nyeremény esett.

Az aradi Lloyd heti tudósítása.

— április 3.
Az időjárás a lefolyt héten végre kellemes, verőfényes napokat hozott; a tavaszi vetések akadálytalanul eszközölhetők voltak és rövid idő múlva már befejezték.

A terményüzletben az elmúlt héten elénl-kebb volt a behozatal is jelentékenyebb; a hangulat azonban hanyatlásra hajlik. A han-gulat mindazonáltal hanyatlak.

B z a b helyben és Új-Aradon 3000 mm. körül hozott piacra, és 7 frt 50 krtól 7 frt 85 krig mmásánként adott; nagyobb téte-lekben, ezenkívül 10,000 mm. helybeli gőz-malmak által vásároltatott 7 frt 60 krtól 7 frt 90-ig malomhoz szállítva.

Rozs: a készletek jelentéktelenek, ki-vitelre mult héten vásárlások nem történtek, ára 5 frt 60 krtól 5 frt 70 krig mmásánként került, mérleg változatlanul maradt.

Árpa: kisebb mennyiségekben 5 frttől 5 frt 10 krig mmként, minőséghez képest, szesz-gyármak által vásároltatott.

Zab: az üzlet csupán a fogyasztási szik-ségletre szorított, ára 5 frt 50 krtól 5 frt 60 krtól mmásánként.

Tengeri: a behozatal szinte nagyobb volt, piaci ára 4 frt 70 krtól 4 frt 80 krig mmként, azonkívül májusi szállításra 6000 mm. 4 frt 70 krtól 4 frt 80 krig mmként törté-tek kétések.

Szemeszlet.

(Április 3.)

B. Mérsékelt forgalom mellett ezen czikk-nek az ára a mult héten nem változott és az fizem redukálásának észszerűségét tanúsítja, hogy a helybeli üzlet a fentti piacokon uralkodó lánvha irányzattól csak kis mértékben befolyásoltatott.

Mai jegyzéseink: Készára nagyban 24.25 kicsinyben 24.75 hordó nélkül pr. 100 liter százelek.

Budapesti gabnatőzsde.

(Április 3.)

Üzletellen, az elárusított 5—10 krral ole-sőbbak. Tavaszi buza 8.44—8.45, új buza 8.46—8.47, tengeri május-juniusra 5.64—65, tavaszi zab 6.36—6.38.

Budapest, április 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyáradék 102.60; magyar papíráradék 94.70; ma-gyar hitelbank 295.; osztrák hitelbank 293.10. London 125.80, Páris — 50.

Sertéskereskedelmi oszrnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, ápr. 2. Az üzlet változatlan. Magy. ur-ságiörög, nehéz 44.—45.—, fiatal nehéz 46.50—47, közep 46—47.—, könnyű 45—46 forint, közönséges szedett nehéz 45—45.50 frt. közep — frt könnyű 44—45 frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéz — frt. átmeneti közep 41.50—42.50 frt. átmeneti könnyű 40—41.50 frt. eredeti nehéz 43.—44 frt. átme-neti közep — frt. — Szerbiai nehéz 41—42 frt. közep 37—38 frt. könnyű 35—37 frt. — Hízó egy éves élőszulán 28—30.50 frt. hízó két éves makkos élőszulán 4 százelek — frt. 1 éves hízó a vasúrtól megszálta — frt. — Az árak hízást sorsteknél páron-kint 45 kilós és 4 százelek letomással közlekmunkint értendő. Makkos sertés, élőszulán 4 százelek letomással — frt. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek átlakát át veszt-s páron-kint 3 aranyban cím fejében megértitettek.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi áprilishó 3-án.

Magyar aranyáradék 4 sz.	102.75
Magyar papíráradék 5 sz.	94.75
Magyar vasuti kölcsön	152.25
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	127.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	115.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.75
Magyar földterhermentesítési kötvény záradék	104.75
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	105.—
Temes-bánati földterhermentesítési kát. zár.	104.75
Erdeleyi földterhermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kót.	104.75
Magyar szállétekművelési kötvény	100.—
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	120.75
Tiszszabolcsi és szegedi sorsjegy	123.75
Osztrák járadék papírban	84.75
Osztrák járadék ezüsterben	85.—
Osztrák járadék aranyban	114.25
1860-iki osztrák államsorsjegy	139.—
Osztrák magyar bankrészevény	875.—
Magyar hitelbankrészevény	295.—
Osztrák hitelintézeti részevény.	292.70
Cs. és kir. arany	5.90
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9.98
Német birodalmi marka	61.60
London (3 havi váltóért)	125.80
20 markos arany	12.33

IDEGENEK NEVSORA.

(Április 3.)

Tűlkerer szálló. Kristóf Antal, birt., Battonya. Kiss Teréz és Mariska, pénztárnok,

39. Előnyös vásárlás 39. Obetko Kálmán czég üzletében

ARADON.

Kitünő készítésű lábbelik, egyes tulhalmozott számai, 34-37-ig, tetemesen leszállított árakon.

Női magasszárú brünell czugos lábbelik 2 ft, 2 ft 50 kr., rendezes számfolyam 3.—, 3.50.
Női comod vagy fél cipők brünell 1.—, 1.20, 1.50; finomabb 2.—
Női regatte cipők, finom brünell, bőr, fűzős, felül rugany v. oldalgomb 2.50, 2.80 keztyűbőröl 3.50, 3.80.
Női magas bőr cipők 3.50, 4.—, keztyű bőr 5.—5.50.
Gyermek cipők az árak a korhoz mérve 1-2 éves 50 kr. 1.20-ig; 4-6 évig 1.20-1.80, 7-12 évig 2.—3.50-ig. A rendkívüli változatosságánál fogva az árak általában vehetők.
Füti cipők fűzős hegyesnév alatt és ruganyos, igen erősek 6-8 évig 2.50, 3.50; 9-12 évig 3.80, 4.50.
Férfi lábbelik igen erős készület, közönséges bőr 3.50, 4.—, finomabb 4.50, 5.—, 6.—, mainzi, zerge, kid és orosz lakkból.
Kalapok nemezsből változatos alakban gyermeknek 80 kr., 90 kr., 1.—, 1.20; uraknak 1.25, 1.40, 1.80, 2.50 ig.
Női nemez kalapok vadász forma 2.—, 2.50, — utazásra.
Szalma kalapok dus raktára, nők, gyermek és férfiak részére, ezekről külön árjegyzék.
Ingek férfiaknak, fehér és színes, igen jól készítő 1.20, 1.50-től 2.50-ig.
Munkás ingek oxfordból 70 krtól 90 kr.ig.
Füti-gyermek ingek 50 krtól 1.20-ig.
Lábravalók pamutból, magyar és német szabás 1.20, 1.50, Rumburgi vászonból 2.—, 2.50.
Gallérok és kézelők, legjobbak.
Rumburgi vászon zsebkendők 6 db 1.20-tól 2.50-ig.
Színes zsebkendők pamut és vászon 6 db 50 krtól 2.80-ig.
Nyakkendők és kész esztrók, legdivatosabbak, 20 krtól 1 frt.
Napernyők színes pamut, legdivatosabb, gyermeknek 70, 90 kr., 1.—, 1.20, nagyobb 1.30-tól 2 frt.
Selyem napernyők minden nagyságban az ugynevezett en tout cas-ig 1.80-tól 5.80-ig.
Férfi napernyők 90 krtól 2.80-ig.

Esőernyők, közönséges 75, 90 kr, jobb faj előtt és botany 1.—, 1.50, 2.50.
Selyem 3.50, 4.—, 8.—.
Egész új faj magától kinyitló 9.—, 10.—.
Eso köpenyek vizlatlan gummitól, palletót 7.—, 7.80, bő szabás 8, 9, 10, 12 ft. Megrendelésnél a hosszúságot kereti.
Harisnyák, szövött és kötötték, gyermekek-évszerint 15 krtól 25-ig, térd harisnyák, kötötték 30 krtól 70 kr.ig.
Egy pár igen jó férfi-harisnya 20, 30, 40 kr. női harisnyák hasonló arányban.
Jäger-féle gyapjú alsó-ingek, nadrágok, harisnyák, izdasszárító gypot alsó-ingek 70 krtól.
Miután raktáram igen kiterjedett, elősorolondónak vélem következő árakat, melyekről külön árjegyzék létezik.
Ablak-redők faból, szöve, keresztbe szövött len-vászonból jeloux-k egymás felett függő deszkából.
Háztartási készletek alpacea és alpacea ezüst.
Orvosi, chirurgicali készletek mindennemű sérv-kötők, fecskendők és kötelek.
Vízszűrő gépek legkittünőbbike.
Sóda-víz készítő gépek.
Utazó bőröndök és mindennemű készletek. — Gyermekjátékok, gummitáblák, croquettek és karika-játék.
Díszmű ajándék-tárgyak, bronze, fa, majolika porcellán és ezüstből.
Mindennemű viasz vásznak asztalra, butorra és padozatra.
Illatszerek, szappanok.
Kötő pamut, ezérna, gomb- és tűneműek.
Füti szőnyegek.
Ariston hangszer hat kottával 20 frt, kalon kotta 2000 körül választható, dlya 60 kr.
Aristonett 6 kottával 16 frt.
Herophone legújabb zenélő 6 kottával 26 frt külön kotta 70 kr.
Megrendelések pontosan teljesíttetnek, csomagolás nem számítatik.

Az aradi piacon hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig.
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér also-szoknyák 90, 1.—, 1.20 frt.
Férfi ingek chiffon, pique, kreton vagy orford 1.—, 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frt.
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig.
Női harisnyák teher és színes 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Koczkás és színes szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalapok legújabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekkoscsk, kézi kosarak, utazó bőröndök, nap- és esőernyők, sétatálcák, nyakkendők, keztyűk, paplanok, asztalneműk, ágycakarók, gyermek-ruhák legújabbak nagy választékban és meglepő olcsó árakon kaphatók.

Kilényi Adolf

kézmű, rövid, norimberbergi, fehérnemű és gyermekjáték-üzletében
Aradon, főtér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz.

Barthel József

építő üveges
Arad, Szent-Pál-utca 6-ik szám
elvállal mindennemű
üveges munkákat
ugymint:
új épületek, üvegházak, boltbe-
rendezéseket és javításokat a leg-
jutányosabb árak és pontos kiszol-
gáltatás mellett.

teljes tisztelettel:
Barthel József,
üveges.

Spitzer Jakab és Fia

posztó-, gyapjuszövet-, vászon- és szőnyeg-kereskedése Aradon,
ajánlja a tavaszi évadra

ujjonnan és dusan felszerelt raktárát,

legjobb minőségű és legdivatosabb

brünni, angol és francia
férfi-ruha szövetek,

gráciai Cheviot és Stajer

nyári lodennokban,

továbbá mindennemű peruvienne, dosking, posztó és tüffelekben, a legolcsóbb
árak számítása mellett.

Öltönyök elkészítése, kívánatra a legjobb munka-
erők által és minden ár mellett elvállaltatnak.

Nagy raktár futó- és egyéb szőnyegekben.

Nevelőnők

kik Angol- és Franciaországban működtek, kitünő zongorajátékosok és a nevelés befejezésére különösen alkalmasak, nevelőnők nyelvekben tökéletesek, zenében kitünők, kik fiatal gyermek nevelésével előszeretettel foglalkoznak; angol nők, kik a francziát tökéletesen bírják, francia nők, kik a zenében tökéletesek.

Német, francia és angol bonnokat kitünő bizonyítványokkal és szerény igényekkel a legjobb tan- és nevelő erőket lelkiismeretesen ajánl

Reisner Mathild asszony
elhelyező intézete, Bécs, I. Goldschmidgasse 9.
Képvisele: Arad, Kápolna-utca 4. sz.
20-19. I. emelet.

Árlejtési Hirdetmény.

Alulírott községi iskolaszék részéről ezenel közírhre tétetik, hogy Aradmegye tek. közigazgatási bizottságának 239/886 kb. számú határozata folytán M.-Bodzás községében ujonnan építendő s 4054 frt 73 krtban megállapított s engedélyezett iskolaház s tanítóilak felépítésére nézve szóbeli és írásbani zárt ajánlatok 10 százalék bánatpénz letétele mellett f. évi április hó 15-én M.-Bodzás községi iskolaházában árlejtés fog tartatni, melyre a részt venni szándékozók ezenel meghívattak. — A feltételek, a terv és költség kiszámítás a helybeli iskola helyiségében d. e. 8- d. u. 4 óráig megtekinthetők. — Kelt M.-Bodzáson, 1886. április hó 1. — A községi iskolaszék.

Sas Antal, Praszák Mihály,
alelnök. isksz. jz.

Egy jó karban levő magtár

a Sárosov-utczában 1 sz. a.
azonnal kiadó.
Értekezhetni a Deák Ferencz-utca 20-ik
szám alatt. 196-3.3

ELADÓ egy teljesen új félfedelű hintó

(gráciai készítmény), és egy jó karban levő
üveges hintó.
Közlebbi értesítés Deák Ferencz utca 21. sz.
a. adatik. 225-1.6

SUHAJDA és TÖRÖK

az „Arany ember“-hez Aradon.

Főtér 21. szám, a két emeletes Spitzer-féle házban a megyeházzal szemben.

Ajánljuk a nagyérdemű helybeli és vidéki vevő közönség szives figyelmébe a tavaszi idényre dusan berendezett

FÉRFI-DIVAT

díszműáru kereskedésünket

Nagyválaszték férfi- és gyermek-kalapok (Cilinderok és Clakkok) cipők, fehér és színes ingek, alsó nadrágok, zsebbevalók, gallér és kézelők, nyakkendők, bőröndök, penzszények, dohány-szelenczék, fénykép. tartók, esőernyők, sétatálcák, illatszerek, szappanokban, stb.

Helyszöke miatt a női divat és rövid árúkból kiárusítást eszközölünk; a rövid árakra butorkodunk felhívni különösen a varrónők és férfi szabók figyelmét, amennyiben még a készlet tart igen jutányos árak mellett szerzhetik be a szükséges árúkat.

Készletben vannak:

NŐI CIKKEK:

Ingek, corsették, kötények, fűzők, harisnyák, rüschök, esztrók, selyem, ripsz és bársony szalagok, garnitúrák, gallér és kézelők, legyezők, selyem és ezérna keztyűk.

RÖVID ÁRUK:

Fehér kötő pamut, színes horgoló fehér ezérna, nyers ezérna, valódi Clark ezérna, marsall ezérna, színes ezérna, kártya selyem, Nápoltán-selyem, gombok, aljszegők, kabát szegők, fehér galandok, színes galandok, mignondiszek, lizzasztúk.

Huzás máre Hónapban.

Kincsem 1 Sorsjegy 11 sorsjegy csak 10 Ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 Ft

10.000 Ft, 5000 Ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egyj. sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Huzás már e

hó 21-én.

187-23.42

Aradi ipar- és népbank. Zalogosztály.

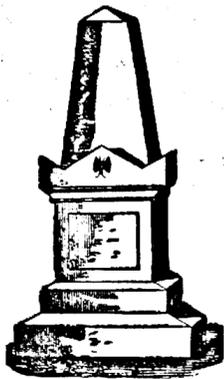
Arverési hirdetmény.

Folyó évi április 5-én, d. e. 8 órakor az aradi ipar- és népbank I. emeleti árverési termében a következő számú december és január hónapokban lejárt arany-ezüst tárgyak, varrógépek, butorok, olajnyomatú képek, ágy- és fehérneműek, vásznak, éjszák, cipők, férfi- és női-öltözékek, utazó-bundák, revolverek, fegyverek, szövetek s egyéb ingóságai zálogok, az alapszabályok 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.
Kelt Aradon, 1885. márczius hó 17.
Az igazgatóság.

604/1886 szám

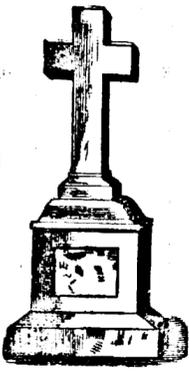
Árlejtési hirdetmény.

Román-Világos község képviselő testületének, mult évi 30. számú felsőbb hatóságilag jóváhagyott határozata folytán, 18,485 frt 15 kr. költségvetés mellett új község-ház és jegyzői lak építendő lévén, az építési munkálatoknak vállalat útján eszközöndő biztosítása céljából f. évi április hó 10-én, d. e. 10 órakor zárt ajánlatokkal kapcsolatos árlejtés fog tartatni. Mely árlejtésre vállalkozók 10 százalék bánom pénzzel ellátva ezenel meghívattak. A terv és költségvetés, az előjáráságnál megtekinthetők.
R.-Világoson, 1886. évi április hó 1-én.
Szida György, Szekula Petru,
jegyző. bíró.

Steiner és Frank

első sarkó-kereskedése. Aradon.
Buzater, 13. sz. a „Szechenyi” múmalom átellenében.
ajánlják dusan felszerelt
terméskő, márvány, granit és syenit
sarkóvekből
álló raktárakat.
Továbbá valódi arannyal aranyozott
vas-sarkeresztek 215-15
a legolcsóbb árak mellett.

Legujabb, czélszerű, szép és olcsó.

Lószőr-matracok 18 frtól 25 frtig.
Tehélszőr-matracok 7 frtól 10 frtig.
Crim-Afrípue matracok 5 frtól 7.50
kr-ig.
Tengeri-fil matracok 4 forint 50 król
5.50 kr-ig.
Ruganyos matracok 8 frtól.
Selyem paplanok, izlésesen kiállítva 10
frt 50 kr.
Atlas paplan finom 20 frt.
Satin paplan 5 frt.
Rouge paplan 2 frt 50 kr.

REICH B. KAROLY
gyári raktárában,
ARADON, HERMAN-PALOTA.

Arlejtési hirdetmény.

Az aradi m. kir. folyamterméki hivatal
ezenkel nyilvános arlejtést hirdet, medertisztítási
munkákhoz szükséges kötelek, fa, vas és egyéb
anyagok valamint 2 közép nagyságu feyőfaladikok
szállítása tárgyában.

A szállítandó tárgyak beszerzése a nagy-
mértőségű közmunka ez közlekedési m. kir. mi-
nisteriumnak f. év 5762 szám alatt kelt rende-
letével engedélyeztettek.

Az arlejtésen részt venni szándékozók fel-
hivatnak írásbeli zárt ajánlatukat legkésőbb f.
hó 12-én déli 12 óráig a folyamterméki hivatal-
hoz beadni mely napon és órában az ajánlatok
fel fogadnak bontatni.

Az ajánlatokban kiteendő, hogy az illető egy
a szállítandó tárgyak előírását valamint a felté-
teleket ösmeri s magára nézve azokat kötelezők-
nek elfogadja.

Az arlejtés kiindulási alapköltség összege
1232 frt 80 krt. teszen s ennek megfelelő 5
százalék mint bánatpénz az ajánlatához esatolandó.
A legutányosabb ajánlattételével a szerződés azon-
nal meg fog kötteni, ki ahhoz tartozik az aján-
lati összeg 10 százalékát biztosítékul letenni.

A szállítandó tárgyak részletes kiutatója s
egyéb felvilágosítások naponta d. e. 8-12 és
d. u. 2-4 óráig a folyamterméki hivatalnál
nyerhetők.

Szállítási határidő június hó eleje.
Ajánlatok zárt borítékban „Medertisztítási
szerek szállítása” czímen nyujtandók be.

Aradon, 1886. ápril hó 3-án, az aradi m.
kir. folyamterméki hivatal (őz úttele 27-ik szám
1-ső emelet.)

Juvertius Antal,
kir. mérnök.

222-1-3.

Javítások a legutányosabban készítettnek

Üzletnyitás.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagy-
érdemű hölgyközönség becses tudására hozni,
hogy

helyben, templom-utca, minoriták palotájában
f. évi április hó 1-én a mai kor igényeinek meg-
felelőleg

DIVAT-ÁRU

(Marchand des Modes) üzletet nyitottam, mely al-
kalommal ajánlom a tavaszi idényre dusan felsze-
relt üzletemet.

**női, leány
és gyermek kalapokat.**

valamint e szakmához tartozó czikkokat.
A női divat e terén már évek óta műkö-
döm és kelő tapasztalattalálom fogva azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit
minden irányban kielégíthetem.
Efeladatomban fogom mindvégig tekinteni a leg-
utányosabb árakon a legdivatosabb czikkokkal szol-
gálni. A n. é. közönség szives partfogását kikerve,
maradok kiváló tüszellett.

219-74

Fleischer Jozefa.

Javításokat a legutányosabban készítek

**Tüdő-, mell-, és torokbetegék valamint
sorvadásban szenvedők,**

figyelmét különösen felhívom az orvosilag megvizsgált és szenvedők
eterei által gyógytatása miatt elismert, általán. Orvostudományi helyi rés-
szében felfedezett, az én nevem után „Homariana”-nak nevezett
gyógyosnyer.

Használati utasítás díjtalanul és bérmentve küldetik.
Egy 60 grammos „Homariana” — mely két napra ele-
gendő — ára 70 kr. Minden egyes csomag az eredetiség jelölő ne-
vű — Paul Homero aláírással van ellátva.
Az eredeti thea csakúgy nélem vagy magyarországi forrártáram-
ban, Szőlősy István gyógyszerárban Budapesten, (Krisztina vá-
ros, Vajdaság-utca) kapható.
Övöm a t. közönséget, más czégek által ajánlott nem valódi-
nak constaitit Homariana theát meg nem venni. 115-6.20

Homero Pál, Triest, (Ausztria)

a valódi Homariana-növény feltalálója és elkészítője.

Mint hogy különös figyelmet a gyermek böl-
csőket pótoló

Gyermek kocsikra

fordítottam, azon kellemes helyzetben vagyok,
hogy azokat nagyon jutányosan árusít-
hatom, mindamellott hogy rendkívül solid és
tartos készítményűek és egyszersmind nagyon
diszes, izléstöljes kiállításnak.

Gyermekkosci, vaske-
rekekkel, bevont tetővel és
függönynyel 5 frt 50, 6 és
6 frt 50, ugyanaz fából ké-
szült megvasalt magas ke-
rekeken 7-8-9-10 frtig.
nagyon diszesen elkészített
gyermek kocsik 12 frtól 50 frtig.

Videki megrendelések nagyon pontosan különös
figyelemmel eszközöltetnek.

ERNYEY GYULA,

a „Zöld papazály”-hoz Aradon.

Igérvények

Magyar nyveremény-kölesön-sorsjegyekre,
Főnyveremény 100,000 frt.
Huzás már április 15-én.
Ára 3 1/2 frt helyeggel együtt.

30 o osztrák földhitel-záloglevél-sorsjegyekre,
Főnyveremény 50,000 frt.
Huzás már április 15-én.
Ára 1 1/2 frt helyeggel együtt.

KINCSEM-SORSJEGYEK.

Drbja 1 frt, 11 drb csak 10 frt.
Főnyveremény 50,000 frt.
Huzás április 24-én.

WALFISCH ARMIN

216-1.4

bank- és váltóüzlete Aradon.

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Mindennemű ásványvizek.

DRATSAY LAJOS

fűszer- és csemegekereskedése a „Fehér macskához.”
Aradon, templom-utca, a t. minoriták palotájában.

**Fűszerárak, csemegek, mindennemű sajtok,
halak és caviár,
nápolyi friss carfiol, máltai burgonya,
midenféle borok, champagner,**

hideg étkek és lenolaj legolcsóbb bevaaárlási forrása.

A n. é. közönség szives látogatását tisztelettel kéri

DRATSAY LAJOS.

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Uj máltai burgonya.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. ez. közönségnek ezennel tudat-
adni, hogy

kedden, f. évi április 6-án,

dél előtt 8 órakor a tek. városi kapitányi hivatal egy
közegnek jelenléteben, üzlethelyiségomben, Kossuth-utca
62. sz. azon

zálogtárgyak,

melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzáloglási határ-
idejük meg nem hosszabbítottak, a legtöbbet ígérőnek
kiszáraztatás mellett el fognak adatni.
Arad, 1886. márcziushóban.

Weiss Dávid.

187-3.3

Szöllőbirtokosok

figyelmébe.

A legszebb és legjobb

szőlőkarók

kaphatók, bármelyik szőlő-kolnához szállítva

Mairovitz Mór

fakereskedőnél M.-Radnán. 204-4.6

1004/1886.

Pályázati hirdetmény.

Ó- és Uj-Paulis, továbbá Szabadhely, Mon-
dorlak és Csicsér községekből alakított Arad-
megyei V. sz. egészségügyi körben üresedésben
levő paulisi körorvosi állomás, a megye alis-
pánjának m. hó 9 ról 4894. sz. a kiadott
rendelete folytán választás utján betöltendő lé-
vén, választási határnapul f. é. május hó 4-ik
napjának d. e. II óráját Ó-Paulis községházá-
hoz kitűzöm.

Javadalmazás.

1. Évi 1000 frt fizetés.
2. Nappali látogatás díja 20 kr., éjjeli lá-
togatás díja 40 kr.

3. Halottkémleli díj Paulison — a köror-
vos székhelyén 20 kr.
A körorvos köteleseit az 1876. év
XIV. t. cz. 145. §-a szabja meg.

Felhívom ennél fogva pályázni kívánókat
hogy a törvény szerűleg felszerelt pályázati i ker-
vényeiket legkésőbb a választást megelőző na-
pon ide benyujtsák.

Radna, 1886. április hó 1-én.

Csukay Sándor,
szolgabíró.

219-1.3

Aradon, Forray-utca sarkán,
gróf Nádasdy-ház.

Videki megrendelések pontosan
eszközöltet ek.
Nem tetsző árak kész-
séggel kieserül-
tetnek.

Legnagyobb versenyképesség Aradon LÖWY S. Budapestről.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát férfi és női

DIVATCIKKEKBEN.

Nagy raktár karlsbadi férfi-, női- és gyermekcipőkből,
ugyszintén

FÉRFI és GYERMEKKALAPOK

a legdivatosabb alakban, a legtekintélyesebb bécsi gyárakból,

PIPERE és DISZMŰÁRU-UIDONSÁGOK

esodálatos olcsó gyári árakon.

Megrendelt cipők házhoz szállítatnak.

Löwy S. központi raktára.

Nagy választék mindennemű egyenruha-szövetekben és egyenruha-felszerelvényekben.

A tavaszi és nyári idényre egészen ujonnar felszerelt raktár mindennemű
bel- és külföldi gyártmányokból, u. m.:

kitűnő minőségű

öltöny-, tavaszi felöltő-, kabát-

és
női kabátka-szövetek.

Erdélyi, steieri és tiroli, igen tartós minőségű

NYÁRI LODEN,

gyermeköltönyök és esőköpenyeknek; mindezeket a legnagyobb választékban
pontos és solid kiszolgálás biztosítása mellett ajánlja

tisztelettel:

Videki megrendelések pontosan
eszközöltetnek.

Schäffer Lipót,

pr. Sonnenfeld és Schwarzcz fióküzlete
Arad, a Zemplényi kávéházzal
szemben.

Mintákat kívánatra bér-
mentve küldök.

Litvay, kocsik- és billiard- és bitor-himnuszok mindentelje szinben.